GRADSKA KNJIŽNICA "JURAJ ŠIŽGORIĆ" ŠIBENIK
ZNANSTVENI ODJEL
inv. br. p 8/87

Na ulicama oslobođenog grada

Uz 43. godišnjicu oslobođenja Šibenika

SVEČANOST SLOBODE

Pokretom jedinica NOV s polaznih položaja u noći 1. studenoga 1944. počela je bitka za Šibenik i za uništenje njemačke borbene grupe »Alerman«. Uvečer, 2. studenoga komandant Borbene grupe prikupio je snage na komunikaciji Šibenik-Gatare i obrazovao poredak za proboj iz Šibenika. Iako je početak proboja bio predviđen za 24 sata, formiranje borbenog poretka bilo je završeno tek oko 3 sata, 3. studenoga. Za to vrijeme potiskujući njemačke zaštitne jedinice, dijelovi Prve dalmatinske brigade su, oko ponoći, izbili u Mandalini a oko 3 sata u Šibeniku. O toj noći za čitaoce »Šibenskog lista« govori Mladinka Grubišić, nosilac »Spomenice 41.« **(Stranica 3.)**

ŠIBENSKI LIST

BIBLIOTEKA "JURAJ ŠIŽGORIĆ" 59000 ŠIBENIK

GLASILO SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA OPĆINE ŠIBENIK

GOD. XXVI. BROJ 1261	IZDAVAČ: INFORMATIVNI CENTAR Šibenik, 31. listopada 1987.	CIJENA 200 DIN

PROSLAVA TITOVA JUBILEJA

Središnja svečanost obilježavanja 50. obljetnice osnutka KP Hrvatske i dolaska druga Tita na čelo KP Jugoslavije održat će se 3. studenoga. Bit će otvorena izložba, a u Kazalištu održat će se svečana sjednica Općinskog komiteta na kojoj će govoriti Zdravko Petković.

SVEČANI ODBORNIČKI SASTANAK

Četrdeset treću godišnjicu oslobođenja Šibenčani će svečano proslaviti 3. studenoga. Na sjednici svih triju vijeća Skupštine općine govorit će njen prvi čovjek Vlatko Mrša. Na sjednici će biti uručena Nagrada grada i Plaketa zaslužnim građanima naše općine.

Sjednica svih triju vijeća Skupštine općine Šibenik

RASKORAK IZMEĐU PROIZVODNIH I FINANCIJSKIH REZULTATA

Za predsjednika Skupštine općine Šibenik izabran Vlatko Mrša ● Odbornici iskazali suglasnost s prijedlogom ovogodišnjih dobitnika Nagrade grada i Plakete grada ● Proizvodnja veća od planirane, ali je ne prate adekvatni financijski učinci ● Privremene mjere u »Studentskom centru« **(Stranica 2)**

Skica za portret

Svaki se posal isplati

Evo, Tribunjci grade koću od sedamdeset metara, već je treća u pripremi. Da ne radu sami koštala bi svaka jedno 15 milijardi. I sad netko more tvrditi da nam trebaju Talijani za ribolov To pametan čovik ne može dozvoliti. Za desetak pišljivih brodica prodati more — kaže Ignacio Stipaničev **(Stranica 4.)**

Povodom 43. godišnjice oslobođenja grada

SLOBODNO NEBO DREVNOG ŠIBENIKA

I ovog ćemo se 3. studenoga s pijetetom, dužnim poštovanjem i ponosom podsjetiti na onu povijesnu zoru, kada je prije četrdeset i tri godine, nakon tri i pol godine, okupacije, borbe, patnji i stradanja, na nebu drevnog i slobodarskog Šibenika osvanulo sunce slobode.

Toga jutra su hrabri borci Prve dalmatinske proleterske narodnooslobodilačke udarne brigade, nakon žestokih borbi s neprijateljem, ušli u grad i stopili se s njegovim građanima, dijeleći s njima radost pobjede i oslobođenja. Bilo je to konačno ostvarenje višestoljetnih snova, htijenja i borbe ovdašnjeg čovjeka za slobodu i socijalnu pravdu. A čovjek je ovaj kroz čitavu svoju povijest posvjedočio svoju slobodoljubivost i borbenost u otporu svim onima koji su na ovim prostorima dolazili da nas porobe, ugnjetavaju i odnarode.

Šibenik je u teškoj i krvavoj, a istodobno veličanstvenoj narodnooslobodilačkoj borbi dao svoj dostojni prilog. Veliki je broj Šibenčana sudjelovao u toj borbi, boreći se u svim proslavljenim partizanskim jedinicama i u legendarnim bitkama diljem čitave naše domovine. Svi su oni, prekaljeni na stoljetnim tradicijama slobodarskog Šibenika, neposredno pripremani pod vodstvom Komunističke partije, s drugom Titom na čelu, svjesno išli u borbu za nacionalno i socijalno oslobođenje, znajući da ih se veliki broj nikada neće vratiti. Svojom borbom i svojom krvlju oni su ispisali najsvjetlije stranice naše povijesti. Mnogi najbolji sinovi i kćeri dali su u toj borbi sve što su imali, svoju krv, mladost i život.

Proslave jubileja, pored toga, uvijek su povod da se upitamo koliko smo ostali vjerni idealima za koje su se oni borili i ginuli, što i zašto nismo ostvarili od tih ideala odnosno što nam je činiti za potpunije njihovo oživotvorenje.

Piše: Vlatko Mrša predsjednik Skupštine općine Šibenik

Obilježavanje tih velikih datuma naše povijesti treba da sve više bude povod za crpljenje inspiracije i snage u ostvarivanju brojnih i složenih zadataka našeg samoupravnog socijalističkog razvoja.

U ovim svečarskim prigodama obično se govori o velikim radnim pobjedama, o tome što smo značajno izgradili. Bilo je, doduše, i napora i rezultata, ali je, što je posebno značajno, bilo i teškoća u poslovanju, koje sve više karakteriziraju naš rad, poslovanje i život. (Stranica 3.)

GRADE, SRETAN TI ROĐENDAN

Sjednica svih vijeća Skupštine općine Šibenik

Raskorak između proizvodnih i financijskih rezultata

Odbornici svih triju vijeća Skupštine općine Šibenik na posljednjem su sastanku, konačno, uradili dobar posao — odlučili su da izaberu novog »prvog čovjeka komune«. Za predsjednika Skupštine općine izabran je, naime, Vlatko Mrša (dobio je povjerenje 117 delegata), a za drugog kandidata, Gordanu Krvavica, izjasnilo se 8 odbornika. Inače, delegati svih triju vijeća Skupštine općine Šibenik imali tualnu šibensku dilemu — izjasnili su se, naime, za uvođenje privremenih mjera društvene zaštite u radnoj organizaciji »Studentski centar«. Odbornici su se pozabavili i brodom »Brigitta Montanari« koji je, kako je poznato, s teretom opasnog plina »usidren« na dubini od osamdeset metara u Murterskom moru. Kako će se i kada završiti putešestvije broda i tereta zasad nije posve jasno, su opsežan radni program. Tako je, na primjer, raspravljano o privrednim kretanjima, pa je konstatirano da proizvodni rezultati unatoč poznatim teškoćama nisu loši, ali da ih usporedo ne prate adekvatni financijski pokazatelji. Kad se sve sagleda onda ustanovljenje činjenice da za proširenje materijalne osnovice rada ima (pre)malo novca sasvim dobro kazuje koliko je sati (onih realnih) na privrednom satu. Odbornici su okončali još jednu akali je sasvim nedvojbeno da bi tu neizvjesnost trebalo što prije dokinuti. Delegati su prihvatili prijedlog da se Nagrada grada Šibenika dodijeli Marijanu Belamariću, Gradskoj biblioteci »Juraj Šižgorić« i košarkaškom klubu »Elemes«. Istodobno iskazana je i privola da Plaketa grada Šibenika dođe u ruke Mladena Bujasa, Danire Nakić, Marinka Papića, Krunoslava Perkovića i Momčila Tomaševića.

O. R.

VLATKO MRŠA rođen je 6. veljače 1934. godine u Šibeniku, diplomirani je pravnik, a dosad je profesionalno obavljao dužnost direktora RZ SIZ-a mirovinskog i invalidskog osiguranja radnika-područna služba Šibenik. Po narodnosti je Hrvat, a član SK je od 1963. godine. Do izbora bio je potpredsjednik Skupštine općine, a delegat je u Vijeću općina Sabora SRH. Odlikovan je Ordenom rada sa srebrnim vijencem.

Kafić na parkiralištu — vlasništvo »Studentskog centra«

Planinari gradu za rođendan

TRAGOM PRVOG ŠIBENSKOG PARTIZANSKOG ODREDA

U povodu 43. godišnjice oslobođenja Šibenika te proslave jubileja 50. godišnjice dolaska druga Tita na čelo Partije, šibensko planinarsko društvo »Kamenar« organizira u subotu, 31. listopada, otvaranje staze i otkrivanje spomenika Prvog šibenskog partizanskog odreda.

Pokrovitelj te akcije bit će Općinska konferencija SSRNH točnije njen Koordinacijski odbor za njegovanje i razvijanje revolucionarnih tradicija, a suorganizator je planinarsko društvo »Promina« iz Drniša. Marš će trajati dva dana uz sudjelovanje 200 planinara iz svih dalmatinskih općina, te iz Beograda, Sarajeva, Slavonskog Broda, Zagreba, Tešnja, Ljubljane i Maribora. Sudionicima će se pridružiti šibenski radio-amateri, izviđači-pomorci, te pripadnici teritorijalne obrane i Armije. Očekuje se da u subotu ujutro okupljenim sudionicima marša pozdravne riječi upute Marinko Papić, član Predsjedništva Općinskog odbora SUBNOR-a i Vinko Matošin, predsjednik planinarskog društva »Kamenar«. Prvog dana sudionici bi trebali proći tri dionice do Maglova, Brnjice i Drinovaca gdje će i prenoćiti. Sutra, u nedjelju, u 8 sati bit će otkriven spomenik Prvom šibenskom odredu (na mjestu njegova prvog okršaja), koji su postavili šibenski planinari. Posljednja dionica marša je uspon na Prominu gdje će svi sudionici dobiti spomen značke.

J. P.

TEME I DILEME

Indikativne nestašice

Kad narod mora u dugačkim redovima strpljivo čekati da za svoj novac dobije željeni artikal, proizvod ili uslugu, jednostavno zato što nekih proizvoda nema u dovoljnoj količini, onda nije teško prosuditi kako dotični narod živi, razinu njegove razvijenosti, standarda, otvorenosti... Mi smo svoje vrijeme nestašica, paničnih redova i grabežljivih magazinskih kupovina prebrodili već jednom, i vjerojatno pomislili da se ružni repovi pred trgovinama više neće viđati na našim ulicama. Međutim, najnovija nestašica benzina reprizirala je slike i događaje od prije nekoliko godina, podsjećajući nas da bismo još jednom mogli disciplinirano stati u redu, brojiti one ispred sebe i nadati se da robe neće nestati baš kad mi dođemo na red. Isprazne benzinske crpke doista ne moraju biti alarm, ali su htjeli mi to ili ne ipak indikativne. Uvijek naime, uzmanjka jedan artikal ili proizvod, da bi doskora nestašice zahvatile maha i izazvale paniku koja dobrim dijelom i sama povlači za sobom cijeli, gotovo umjetno stvoren lanac proizvoda kojih na tržištu nema. Narod zbog nedovoljne informiranosti i saznanja u takvim situacijama lako povjeruje da će sutra i kruha nestati, pa svoja domaća skladišta brižno puni brašnom, pšenicom ako treba, pripremajući se za gladna vremena. Kao da će time zadugo olakšati svoj i život svojih najbližih?

Nije ništa posebnog nestašica benzina sama po sebi, osobito ako se znade što joj je uzrok i koliko može potrajati. Čovjek će uvijek radije prihvatiti istinu ma kakva da je, negoli slutnju, pretpostavke, insinuacije i ulične interpretacije nastalog stanja. Za istinu će se znati i pripremiti, hipoteza, eventualna mogućnost samo će ga zbuniti, izazvati strah i nevjericu.

Nova nestašica možda bude tek kratkotrajni izuzetak koji neće imati neželjenog nastavka u drugim nestašicama, pa bude li upravo tako, možda i nije zgorega što su nas ovi auto-repovi podsjetili na vrijeme unatrag samo nekoliko godina. Narod nema mnogo razloga da bude danas zadovoljan, kriza, golema inflacija i strmoglavi pad standarda sve nam više zateže konopac oko vrata, ali valja znati, sjetiti se da je bilo i gore i da smo to gore uspjeli prevladati. Potrebna je katkad retrospektiva svima nama da bi nas probudila, osujetila pesimističke porive koji nas gotovo preplavljuju. Nije li ipak neprirodno, pa čak i zlurado, svako i najmanje optimističko gledanje proglašavati demagogijom.

D. BLAŽEVIĆ

Rasprava o financijskom položaju ferolegiraša

Država »kroji« financijsku bilancu

Minimalni su efekti internih mjera, ali ni od njih se ne bježi u najstarijem šibenskom kolektivu radi uspješnijeg financijskog poslovanja

Saznanje da bi proizvodnja ferolegura u današnjim uvjetima donosila gubitak i kad devetsto direktno ili indirektno zaposlenih u njoj ne bi primalo osobni dohodak, bilo bi smiješno da nije žalosno. Kad je već tako, razumljivo je što šibenski feroleguraši opori optimizam do kraja ove poslovne godine, a koja im je prvom polugodištu donijela negativan saldo od 522 milijuna dinara, na kraju osmomjesečnog perioda svela ga na 160 milijuna, pa nakon devet mjeseci ponovno dovela do polugodišnje razine, zasnivaju na više »ako«.

Primjerice, nestimulativnim — kako je na prošloj sjednici Izvršnog vijeća Skupštine općine istakao direktor Tvornice elektroda i ferolegura Filip Vukičević — smatraju kurs dolara, a ako bi ta valuta dosegla realnu cijenu onda bi ...U rujnu je, zatim, TEF-u odobreno povećanje cijena ferolegura za 10 posto, a sada za 28 posto, ali još nije poznato otkad, dok s druge strane sirovine, repromaterijal, rezervni dijelovi, itd. naprosto cijenama galopiraju, a posljedice drastičnog raskoraka nema potrebe posebno navoditi.

Sve u svemu, vanjski faktori »ispisuju« financijsku bilancu ferolegura, pa je Vukičević više govorio o internim mjerama, a petnaestak ih je na broju. Između ostalog i o potrebi smanjene stope bolovanja koja je dosegla gotovo 14 posto. Jest da feroleguraši rade u otežanim uvjetima, ali ako je i od njih — mnogo je, da ne kažemo premnogo. Obustavljen je, zatim, prijem novih radnika, pooštrena rad na i tehnološka disciplina, te maksimalno pritvoreni ventili izdataka bez kojih se može, odnosno mora u ovim (ne) prilikama.

R. A.

ISPRAVAK

U prošlom broju »Šibenskog lista« predočili smo pregled svih dosadašnjih dobitnika Nagrade grada. Međutim, prilikom prepisivanja potkrala se greška pa je izostavljeno da su to vrijedno priznanje primili i **Šime Paić, Mario Radić** i **Petar Zjačić.** Molimo cijenjene drugove da uvaže ispriku.

UREDNIŠTVO

Uz 43. godišnjicu oslobođenja grada

SLOBODNO NEBO DREVNOG ŠIBENIKA

I u 1987. godini nastavljeni su negativni trendovi slabljenja efikasnosti poslovanja privrede uz sve izraženije poremećaje u raspodjeli dohotka. Na osnovi dosadašnjih ostvarenih rezultata može se očekivati da će se do kraja ove godine uglavnom ostvariti relativno visok planirani rast materijalne proizvodnje (industrijske proizvodnje — 5,3 posto, prometa i veza — 12,1 posto turističkog prometa — 3,4 posto) i zapošljavanja u društvenom sektoru (2,6 posto). U turizmu će, sve su procjene, biti premašeni prošlogodišnji rekordni rezultati u broju noćenja, i to zahvaljujući stranim turistima. Bilježi se relativno visoki rast zapošljavanja, što je poslije niza godina rezultiralo smanjenjem broja nezaposlenih.

Pozitivni rezultati u materijalnoj proizvodnji, turizmu i na području usluga, ostvareni su u vrlo složenim uvjetima privređivanja karakterističnim za čitavu zemlju (znatno brži rast troškova poslovanja od rasta ukupnog prihoda, realni pad ostvarenog dohotka, smanjenje udjela realizacije na inozemnom tržištu, povećanje izdvajanja za opće i zajedničke potrebe, a osobito za ugovorne obaveze, prvenstveno na ime kamata, devizna i dinarska nelikvidnost, izuzetno visoka inflacija, poremećeni odnosi u tokovima društvene reprodukcije, značajan porast gubitaka, neusklađenost prava i materijalnih mogućnosti i dr.), uz određene specifičnosti koje proizlaze iz strukture šibenske privrede.

I pored značajnog nominalnog povećanja osobni dohoci nisu izdržali trku s rastom cijena i troškova života, pa realno padaju.

NISMO SJEDILI SKRŠTENIH RUKU

Spomenimo i neke konkretne rezultate, kojima se uvijek radujemo kao koracima napretka. Izgrađeni su objekti za prijenos i distribuciju električne energije, zatim skladište gotovih aluminijskih proizvoda, postrojenja za pneumatski transport glinice, hale za gotove proizvode ferolegura, prva faza pogona »Revije« u Bilicama. Nadalje, dovršena je izgradnja broda nosivosti 18.100 DWT. Temeljito je rekonstruiran i proširen hotel »Miran« u Pirovcu, izgrađeni su apartmani u »Solarisu«, proširen autokamp u Jezerima. Počinje se realizirati srednjoročni program vodoopskrbe (vodosprema »Most« i »Tijesno«, cjevovod Rastovac). Dovršena je izgradnja stambenog mikrorajona Krvavice, a nastavljena izgradnja na Šubićevcu. Dovršen je dječji vrtić i jaslice na Vidicima, izgrađena je nova zgrada osnovne škole u Primoštenu i sanirana od posljedica potresa i temeljito preuređena zgrada osnovne škole u Bribirskim Mostinama.

Ovom prilikom kažimo i to da su u toku mnoge pripremne aktivnosti u vezi s prijedlogom da se raspiše referendum za novi samodoprinos u Šibeniku, kojim bi se sredstvima, uz značajno sudjelovanje drugih (republičkih) sredstava, mogli zadovoljiti neki vrlo akutni i vitalni problemi osnovnog i srednjoškolskog obrazovanja i komunalne infrastrukture u gradskim mjesnim zajednicama.

Živimo i radimo u vrlo složenim i teškim prilikama, koji se već bez uvijanja označavaju dubokom društveno-ekonomskom i političkom krizom. Čitavom našem društvu, pa i nama u šibenskoj općini, nužna su prava rješenja za vrlo brzo zaustavljanje svih negativnih trendova, za proboje iz krize i za osiguravanje uvjeta za skladan, trajan i znatno uspješniji razvoj. Čekaju nas, sviju, vrlo složeni, teški i osjetljivi zadaci. Moramo maksimalno iskoristiti sve svoje nemale umne i fizičke potencijale da stagnaciju i nazadak preokrenemo u sveobuhvatan materijalni i društveni samoupravni socijalistički razvoj. Što prije, to bolje. Potrebno nam je znatno više i boljeg rada i odgovornosti.

Svim radnim ljudima i građanima, organizacijama udruženog rada i radnim zajednicama, mjesnim i samoupravnim zajednicama i društveno-političkim organizacijama čestitam godišnjicu oslobođenja našeg grada i općine, sa željama za prave radne rezultate i uspjehe.

S Mladinkom Grubišić o jeseni 1944., o pripremama za oslobođenje i noći 2. i 3. studenoga

Jutro nezaborava i sjećanja

Nije bilo obitelji u Šibeniku koja nije imala nekog svog u partizanima, pa su prve bo rce pristigle u Šibenik svi izašli vidjeti i pozdraviti. I moj je brat bio u Prvoj dalmatinskoj i ja sam ga išla tražiti, a kad su mi rekli da nije došao s njima vjerovala sam da je poginuo.

Iako je od onog slavnog jutra 3. studenoga 1944. prošlo 43 godine — to se jutro ne zaboravlja. No, nažalost, sve je manje onih koji ga pamte, jer život prolazi, a među živima sve je manje ljudi koji su tih dana bili svjedoci povijesti. Naša sugovornica drugarca Mladinka Grubišić, jedna je od njih. Jesen 1944., burna i puna uzbuđenja, zatekla ju je na dvije veoma važne dužnosti — kao člana komiteta SKOJ-a i sekretara Gradskog komiteta Partije gdje je »naslijedila« uhapšenu Lepu Šarić. No, teta Mladinka, uvijek aktivna i puna elana, vješto izbjegava razgovor o samoj sebi.

— 1944. godina bila je teška i izuzetno složena što se tiče rada i organizacije. Sve što je bilo sposobno za oružje otišlo je iz grada još po kapitulaciji Italije. Česta bombardiranja razrijedila su one koji su ostali pa smo tako u gradu imali praktično vrlo mlade i stare. Mi smo nastojali vratiti ljude u grad, osjećali smo da im je naša organizacija potrebna, željeli smo sve to održati. Ja sam se vratila u Šibenik u veljači 1944. po direktivi Okružnog komiteta. Svaku drugu, treću noć morala sam mijenjati mjesto boravka — Nijemci su bili u gradu, patrolirale su četničke trojke — zaista je bilo teško. No, svejedno, aktivnost je omladine bila velika. Kao ilustracija može poslužiti naša pionirska škola koja je kontinuirano radila i dočekala slobodu. Najčešće akcije bile su bacanje letaka u njemačke ustanove što su radila djeca od 10 do 13 godina. Pisali smo i parole... da se prisjetim nekih imena — Kata Karađole, Smiljana Karađole, Lela Čala, Lela Biga, Jovo Čalić, Divna Višić, Neva Ninić i mnogi drugi koji vjerojatno nikad nisu ni pomišljali na smrt i na sve ono što bi im se desilo da su bili uhapšeni. Kruna tih naših akcija bila je uspješno organizirana akcija na sam dan oslobođenja Beograda. Nekoliko dana prije od okružnog agit-propa dobili smo materijale da se vodi borba za oslobođenje Beograda. Istog dana kad je oslobođen izvelj smo akciju. Točno u 10 sati zazvonila su zvona na svim crkvama, na svakom kandelabru na Poljani zavijorile su se po dvije zastavice — jugoslavenska i partijska, a po cijelom gradu ispisane su parole. Čak smo imali i gotove plakate na kojima je pisalo — Narodnooslobodilačka vojska Jugoslavije uz pomoć bratske Crvene armije oslobodila je Beograd. Cijela je akcija izvedena za dvije-tri minute, a nitko od sudionika nije bio uhvaćen!

Partizani ulaze u oslobođeni grad

● Bližili su se sudbonosni dani i za Šibenik?

— Već smo tada obavljali pripreme za oslobođenje grada. Prva dalmatinska napredovala je prema sjeveru — oslobođeni su Makarska, Split, znali smo da i mi dolazimo »na red«. Kao pomoć iz Okružnog komiteta u grad je stigao Branko Karađole. Planirali smo sve u detalje — zgrada gimnazije bila je predviđena za bolnicu. Građani su skupljali madrace, deke, plahte, kušine. Sve smo to bili smjestili po kućama oko gimnazije. Na pripremama je radio cijeli Gradski komitet — Ljuba Tambača, Smilja Karađole, Dinka Krnčević, Desa Arbanas i ja. Drugog studenoda, dakle dan uoči, cijeli je dan trajao policijski sat. Ipak smo se skupili u kući Ante Tambače koji je bio potpredsjednik Gradskog odbora Narodne fronte a sa nama su bili i dr. Trlaja, Pazini, Marko Brkić, Krste Sekulić — obavili smo posljednje pripreme za doček vojske i oslobođenja grada.

Obavljali smo pripreme za oslobođenje grada. Planirali smo sve u detalje — zgrada Gimnazije bila je predviđena za bolnicu. Građani su skupljali madrace, deke, plahte, kušine. Sve smo to bili smjestili po kućama oko gimnazije. Na pripremama je radio cijeli Gradski komitet — Ljuba Tambača, Smilja Karađole, Dinka Krnčević ,Desa Arbanas i ja

— Čim je prva patrola ušla u Šibenik, u zgradi policije (bivši Kotar) našli smo se Branko Karađole, Dinka Krnčević, Ljuba Tambača i ja. Bilo je oko 1 sat po noći i odmah smo se razišli na izvršenje zadataka. Ljuba je išla pripremiti za bolnicu, Dinka je išla obavijestiti Okružni komitet, Branko u susret našim jedinicama, a ja sam ostala u toj zgradi. Potpuno sama. Nisam se bojala. Nisam uopće razmišljala da se mož da netko u njoj skriva. Oko tri ure već su ušli i prvi borci u grad. Drugi dio Prve dalmatinske obišao je grad i dočekao Nijemce na povlačenju kod Trtlja.

Nije bilo familije u Šibeniku koja nije imala nekog svog u partizanima pa je sve izašlo na doček. Moj je brat također bio u Prvoj dalmatinskoj i ja sam ga išla tražiti, a kad su mi rekli da nije došao s njima već da je zastao vjerovala sam da je poginuo. No, on je zaista bio zaostao, jer su prikupljali zaostalu tehniku.

● Kakvi su bili za vas ti prvi dani?

— Danima slavlje nije prestajalo. Odmah je tog prvog dana održan narodni zbor kojem zbog prezauzetosti nisam uspjela prisustvovali. No, moram reći da je uz veselje bilo i dosta žalosti jer se puno onih koji su otišli nije vratilo. Ipak, rat je svršio i ljudi su bili radosni.

— Naravno, mi smo mislili i na one koji su izgubili živote po zatvorima i kaznionicama, koji su bili streljani. Moja je želja da mlade generacije ne zaborave ono što je naša generacija u njihovom uzrastu dala u toku rata, da čuvaju bratstvo i jedinstvo za koje je palo na hiljade naših najboljih, da više nikada ne dođe do bratoubilačkog rata.

J. PETRINA

MALOJ PRIVREDI U POSJETU

O maloj privredi uvijek i samo papirnato — podaci, proračuni, predviđanja, olakšice i tako to. Naša je općina vjerojatno jedna od posljednjih po onome što pruža u programima i što nudi zainteresiranima. Stoga je saznanje da u Bilicama već godinu i pol dana radi jedna privatna livnica djelovala upravo kao melem da se o toj maloj privredi progovori i s jednog drugog aspekta. Da joj se jednostavno ode u posjet.

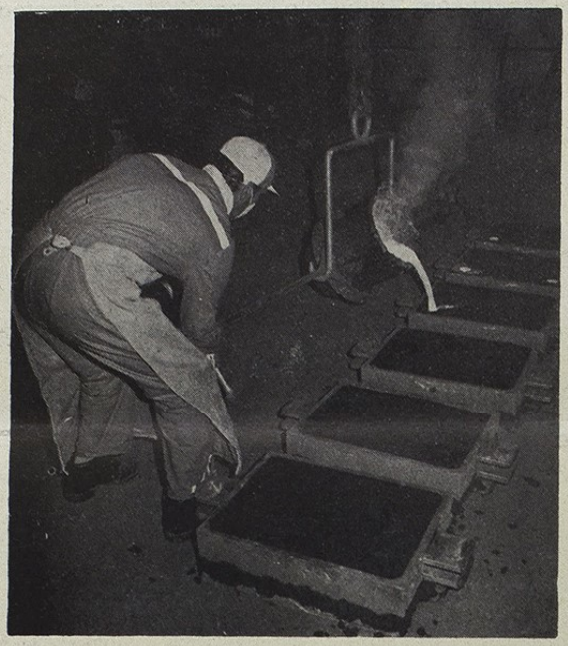

Dnevno se ovaj proces ponavlja po dva, tri puta a ponekad se i dan dva ne lijeva nego radi na pripremi kalupa

Livnica iza kržljave makije

Iako smo imali i adresu (Bilice 40) i ime vlasnika (Vesela Jakšić i Vinko Slavica) livnicu »Galeb« našli smo tek uz pomoć poštara. Tek onda smo spazili i tablu skrivenu kržljavom makijom ovlaš oslonjenu o zid.

— Imamo »firmu«, ali nam tako reći i ne treba: onomu komu mi trebamo nađe nas, a i posla ima dosta za sada — kažu nam Ivo Jakšić i Vinko Slavica, poslovni partneri koje smo zatekli s punim rukama posla.

Vinko Slavica

— Zapravo tražimo drugaricu Veselu?

— To je moja žena i upravo je danas odsutna — kaže Jakšić, ali, evo, tu je drugi suvlasnik pa možete pitati što vas zanima.

— Zanima nas sve — kad ste počeli, koliko ste uložili, kako ide posao, s kim i za koga radite, isplatili se, koliko zapošljavate radnika?

— Mi smo tu susjedi — započinje Jakšić, — ja sam se kao povratnik iz inozemstva bio upustio u poljoprivredu. Uložio sam onda a bilo je to prije šest godina, oko 30 tisuća maraka u plastenike. Bilo je sve po propisu imali su i grijanje — uzgajao sam salatu i pomidore i vozio ih sam svojim kombijem na zagrebačku tržnicu. Živilo se od toga ali se nije moglo vratiti ni ono uloženo, troškovi su stalno rasli, a o svemu sam morao sâm brinuti uključujući i plasman.

— Ja sam drvodjelac i modelar — pridružuje se sad i Slavica — i godinama sam radio u »Rončeviću«. Onda sam sa susjedom odlučio da zajedno otvorimo livnicu i da ja ostavim »Rončevića«. Ovdje se više radi i više isplati, bar za sada.

— Do sada smo uložili oko dvije i pol milijarde starih dinara — kažu složno — i to još nije sve. Treba nam skladište i još neki dijelovi opreme, a mogli bismo podići još jednu ovakvu radionicu.

— Čuli smo da isključivo radite za društveni sektor. Kako ide s tim? Tko vam pronalazi posao, s kim i kako radite?

— Matična nam je zadruga »Privrednik« iz Splita, ali smo mi udruženi i u ovu našu šibensku »Primorje«. No, možemo vam reći da ni jedan posao za ovu godinu i pol dana nismo osigurali preko zadruge. Preko njih jedino osiguravamo materijal, a za posao se snalazimo sami kako znamo i umijemo. 99 posto do sada obavljenih poslova radili smo za društveni sektor — najviše za zagrebačkog »Končara« i ŽTP te za kninski TVIK. Trenutno za »Končara« proizvodimo podvodne reflektore nultu seriju od 100 komada, a nadamo se, ako ona zadovolji, da bismo mogli godišnje proizvoditi 300 do 400 kompleta. To su nepropusni reflektori, veoma osjetljivi, čiju je proizvodnju društveni sektor odbacio kao nerentabilnu! Slični bi se reflektori mogli raditi za rudnike, te javnu rasvjetu i »Končar« sada ispituje tržište. Ako uspije bit će posla za nas — kaže Jakšić.

— Osim ovoga — čujemo od Slavice — radimo i vinarsku opremu. — Do sada nismo imali reklamacija ni vraćenih proizvoda jer mi svaki pojedinačno ispitamo. Ukoliko ne odgovara dogovorenoj kvaliteti prelijemo ga, naravno, na vlastiti trošak.

— Rad sa društvenim sektorom podrazumijeva i određeni režim — rokove fiksne cijene, sve ide kroz knjige, nema ništa na crno?

— Točno tako. Mi ništa ne možemo sakriti. Čak i kad radimo nešto za nekog privatnika, na primjer propelu za kakav brod, naručilac traži račun kako bi ga mogao prav dati kao vlastiti trošak. Rokove moramo striktno poštovati. Kod nas nema bolovanja. Ima nas samo četvoro i ako jedan nedostaje ne može se raditi.

A kako se to radi imali smo prilike i sami vidjeti (čak smo i fotografirali). Vreli metal zagrijan na tisuću i petsto stupnjeva Celzijusa lijeva se u kalupe u potpuno zatvorenoj radionici da se ne bi ma sa ohladila. Radnici nose maske i zaštitna odijela, a ni nama nije bilo nimalo prijatno uz njih.

— Jeste li imali kakvih nezgoda?

— Nismo, jer se ipak strogo pridržavamo onoga što je propisano, a i ja sam radio u društvenom sektoru toliko godina da nikada nisam imao povreda na radu — kaže Slavica.

— Što je s radnicima, plaćama?

— Imamo ih samo dvojicu i to su došli s Kosova. Dobri su, poslušni i brzo uče. Pokušali smo s nekim dečkima sa našeg SIZ-a za zapošljavanje, ali su odustajali. A osim plaće koja nije loša dobiju još i nagradu i K 15. Moglo bi nas ovdje biti i 8 do 10 prema poslu i sigurno ćemo morati zaposliti još nekoga.

— Dobro što je sa suprugom?

— Ona nam je administrativac, vodi knjige i sve ostalo — kaže Jakšić. Nećemo valjda i nju u radionicu!

— Vi ste pravi pogon male privrede kakve priželjkujemo i kakvi nam očito trebaju. Što je s toliko spominjanim olakšicama?

— Što se tiče naših obaveza one su veće nego u društvenom sektoru — to znate. No, za prvu godinu oslobođeni smo poreza, u drugoj plaćamo samo 50 posto, ali se, vjerujte, već sad plašimo što nas čeka dogodine. Imamo osjećaj da će nas debelo oporezovati — pribojava se Jakšić.

— Sa željom da vam se to ne dogodi mi vas pozdravljamo i želimo vam još puno posla — kažemo na rastanku dvojici naših domaćina, Ivi Jakšiću i Vinku Slavici, vlasnicima livnice »Galeb« u Bilicama broj 40. J. PETRINA

Ignacio Stipaničev, brodograditelj iz Sovlja

I. Stipaničev

Svaki se posal isplati...

— Od kada? Obrt imam od sedamdesettreće. Stari mi je radija u Crnici, a ja bih popodne u braće Filipi gleda kako se radi u brodogradilištu. Zapravo se nitko od mojih nije bavio brodogradnjom. Radim od drveta sve i ne volim seriju. Drago mi je da je svaki brod drukčiji. Mogu sve sam, samo da mi jedan radnik pridrži... dina nisam stiga kuću napraviti. Mala mi je završila srednju, mali ide u prvi srednje. Žena ne radi. Ja sam. Isplati se više nego u društvenom sektoru. Svaki se posal isplati, ako čovik stvarno hoće raditi. Doduše, proša bi bolje da san se bavija turizmom.

Sad kad se turizam razvija u Sovlju brodogradilište je počelo smetati iznajmljivačima soba. Prvo mi je zagrađen put, bez ikakve dozvole, a nitko ne poteže pitanje krivice ovih u Mjesnoj zajednici. Hoće da oslobodim dio vale da bi tu bila plaža. Pros-

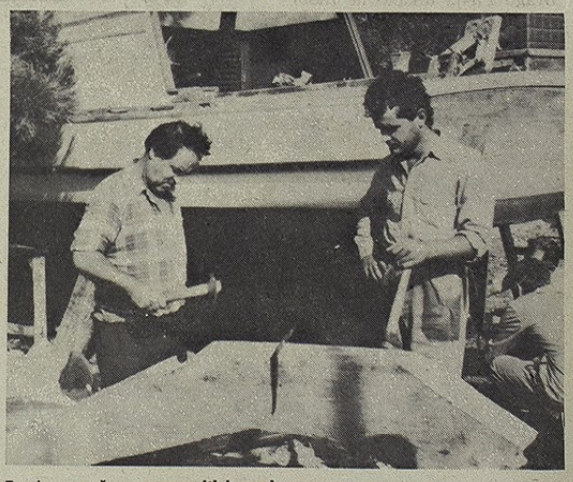

Brodove možemo napraviti i sami

Kad se dilila zemlja staro me su dali ovo kamenjara. Tu smo napravili radionice, metnili makine i tako dvadeset godina radim bez odmora ujutro od sedam i po, osam do četiri, pet ili šest navečer, ovisi kako se vidi. Efektivno radim manje od osam sati, alj sam uvik tu i programom i savjetom, jer puno ljudi izvuče brodove pa sami rade. Ka na svome, ja ne znam reći »ne«.

Ovo je posal sa velikim ulaganjem. Kubik hrasta je 35 milijuna, ako se još nađe, inače i 50 ili 70 milijuna. Metar broda sa kabinom do 7 metara, bez opreme košta sto milijuna. Danas se manje naručuju novi, više se popravlja, ali kad se naruče novi brodovi to su veći, bolji. Dvanaest do šesnaest metara za ribare, prijevoznike... A ja sam za sebe napravija od četiri metra, za dicu. To je tako. U ovih dvadeset gotora za to ima dovoljno, ali znate kako to ide...

Brod se može digniti u Vodicama i na drugim mistima, ali nemaš ga di popraviti. Zato ode dođe puno Šibenčana, otočani svi. Meni triba taj komad obale, ali mogu i bez njega. Obrt i dozvolu za rad imam. Ogradim svoju parcelu i radim dalje. Ali to je puno veća šteta za misto nego za mene. Ako je takav društveni interes, u redu. Vidite da ljudi sami rade. Evo Tribunjci koji grade koču od sedamnaest metara, već je treća u pripremi. Da ne rade sami koštala bi svaka jedno 15 milijardi. Ovako oni sami... I sada netko more tvrditi da nam trebaju Talijani za ribolov. To pametan čovik ne može dozvoliti. Za desetak pišljivih brodica prodati more. Ma, napravit ćemo ih mi ode...

Z. ŠEVERDIJA

Jezera

NOVO LICE STARIH JEZERA

Još prije četiri godine RO »Školjić« bila je gotovo otpisana. U svibnju 1987. godine ta je ista organizacija udruženog rada dobila Saveznu povelju samoupravljanja i za devet ovogodišnjih mjeseci ostvarila ostatak dohotka po radniku preko pola stare milijarde

Radionica u Jezerima

Kako od nelikvidne organizacije udruženog rada sa dva desetoro zaposlenih u četiri godine stvoriti stabilan kolektiv sa 150 radnika i prosječnim osobnim dohotkom od 230 tisuća dinara? Mr. Drago Pirija, direktor »Školjića« znao je. Što je najvažnije, u pravo vrijeme, za razliku od mnogih što znaju tek kada je sve gotovo. Kada je 1983. došao kao »sanator« prvo što je napravio bilo je da je ukinuo sve djelatnosti koje je zatekao pa više nije bilo kalafata, stolara i mehaničara, već su se ljudi u »Školjiću« počeli baviti onim čega u njihovim Jezerima nikada nije bilo: turizmom. Koliko je to bio snažan motor razvoja Jezera treba otići pa vidjeti: u sezoni u nekada nerazvijenom mjestu nema nezaposlenih, a radnu snagu »uvoze«. Tajna nije toliko u novcu, već u onome čega uz to uglavnom najviše nedostaje: pametnom, promišljenom planiranju. A Drago Pirija nikako ne zaobi lazi niti pomoć »Slobodne plo vidbe« i Jadranske banke iz Šibenika koji su pomogli s kreditima i prihvatili sanacijski program.

D. Pirija

— Tvrdim vam da smo mi u »Školjiću« primjer kako treba vršiti izmjenu privredne strukture u Jugoslaviji, i to putem male privrede. Počeli smo sa 20 starih milijardi i na pitanje kako je bilo moguće s toliko relativno malo novca moj odgovor je: u planiranju. Jer, radili smo po etapama, svaka je samu sebe isplaćivala za 90 dana i nakon toga se kretalo u novu. U roku od četiri godine riješili smo nezaposlenost u mjestu. Ove smo godine izgradili 48 ležajeva u deset apartmana i dvije sobe i to je prvi takav objekt na otoku Murte ru u društvenom vlasništvu. U auto-kampu »Lovišća« koji je ove godine ostvario oko 2 milijuna maraka uredili smo još prostora i platili projekte za buduću konzumno-zabavni centar i sve će ovisiti o kreditno-monetarnoj politici SFRJ za sljedeću godinu. Nismo zadovoljni s mjerama savezne vlade i načinom na koji se tretira turizam. Jer, ta je djelatnost zapravo podstanar u našem privrednom sistemu.A naši se privredni problemi, po mome mišljenju mogu rješavati jedino kroz izmjenu privredne strukture čitave zemlje. Jedino je moguće da se kroz turizam na razini čitave zemlje odriješi razvojna »kesa« i tako rješava izmjena privredne strukture čitave zemlje. Po mome mišljenju ,ovu se našu krizu i ne može nazvati privrednom već krizom razvoja na razini čitave zemlje.

● *Zbog čega nisu uspjele dosadašnje integracije turističke ponude?*

Činjenica je da nam je turistička ponuda razjedinjena. I sve dosadašnje turističke integracije izvršene su na pogrešan način. Svaka integracija, naime, mora imati interesnu osnovu, a ne integriranje gubitaša s gubitašem, što smo mi vjerojatno prvi otkrili. Tek su, sad, međutim, stvoreni preduvjeti za veću akumulaciju na stvaranju zajedničkog proizvoda šibenske turističke regije koji će objediniti sve turističke subjekte. U uvjetima ovakve inflacije, gdje je jedino mjerilo uloženih sredstava kamata, teško je prići jednom ozbiljnom konceptu fizičke integracije, jer inflacija razara i sistem i planove turističke privrede i ekonomike poslovanja. Smatram, da kao prvi korak ka integraciji treba izdvajati iz akumulacije u programe koji su od interesa za razvoj čitave regije. Posebno smo mi u turizmu obavezni pomagati Zagoru, jer je društvo mnogo sredstava uložilo u razvoj priobalnog dijela, a sada imamo slučaj da mnoge organizacije nisu izdvajale za razvoj nerazvijenih. Mi smo u »Školjiću« pronašli motivacijski faktor — otvaranje novih radnih mjesta i to sredstvima čitave akumulacije. Akumuliramo za buduće generacije, a samim time pronašli smo i motivacijski faktor koji štiti osnovna sredstva što kod nas nije slučaj. Ovdje je, tvrdim, disciplina na visokoj razini, nema one »demokracije« na radu. Postoji samo pravi rad i to su svi shvatili. Mi smo iznad jugoslavenskog prosjeka.

B. Periša

Nesporazumi koji to nisu

Zadovoljstvo s pokrićem

Kada se hladno razmisli, dobro pripremi i naoruža argumentima onda je moguće sjesti za stol (ne mora uvijek biti okrugli) i trezveno porazgovarati. Upravo to se dogodilo između Vodičana i šibenskih poštara na čiju su adresu ovi prvi često slali proteste i prigovore garnirane arogancijom i začinjene žaokama koristeći se nerijetko i stranicama regionalnog dnevnika. Ukratko, matična poštanska kuća bila je optuživana da koči u Vodicama turizam a time i razvoj samog mjesta. »Ratna sjekira« je napokon zakopana. Dogovor je postignut na obostrano zadovoljstvo. O čemu je, zapravo, riječ? Frekventna turistička mjesta našeg područja Vodice, Tribunj, Srima i Prvić u zajedničkoj akciji sa PTT-om naručili su i platili ATC sa 2048 brojeva i nabavili kompletne kablove za mjesnu mrežu. Do sada je već prodano preko 1000 brojeva. Ako zagrebačka tvornica »N. Tesla« isporuči, prema ugovoru, centralu do kraja 1988. godine, do sezone 1989. novi bi brojevi bili pušteni u saobraćaj. Ali to neće biti ni lako ni jednostavno. Budući da je riječ o velikom zahvatu radovi će biti vrlo opsežni. Ivan Ninić, glavni direktor RO PTT prometa Šibenik, kaže: *»Dosadašnja telefonska mreža gotovo je u potpunosti dotrajala, što stvara velike probleme za normalan telefonski promet, pa će se ovom investicijom ići u obnavljanje kompletne telefonske mreže Vodica. Trebat će iskopati preko 20 km telefonske kanalizacije, spojiti kablove i prespojiti pretplatnike na novu centralu. Osim toga potrebna su dodatna ulaganja u glavnu centralu u Šibeniku (izmjena procesora i kupnja dodatne opreme) da bi mogla prihvatiti ATC Vodice«.*

Ta velika investicija koštat će šibenske poštare oko 1,2 milijarde dinara. U investiciji sudjeluju budući pretplatnici, PTT Šibenik a očekuje se podrška udruženog rada i turističke privrede, jer poznato je da je i PTT postao jedan od limitirajućih faktora razvoja turizma. U razgovoru I. Ninić posebno naglašava da očekuje podršku turističke privrede, prvenstveno OOUR-a »Rivijera« i HTP-a »Vodičanka« koja je i do sada pokazala puno razumijevanje za probleme PTT-a, posebno prilikom rješavanja novog poštanskog ureda i prostora za ATC u vodičkoj marini.

S. B.

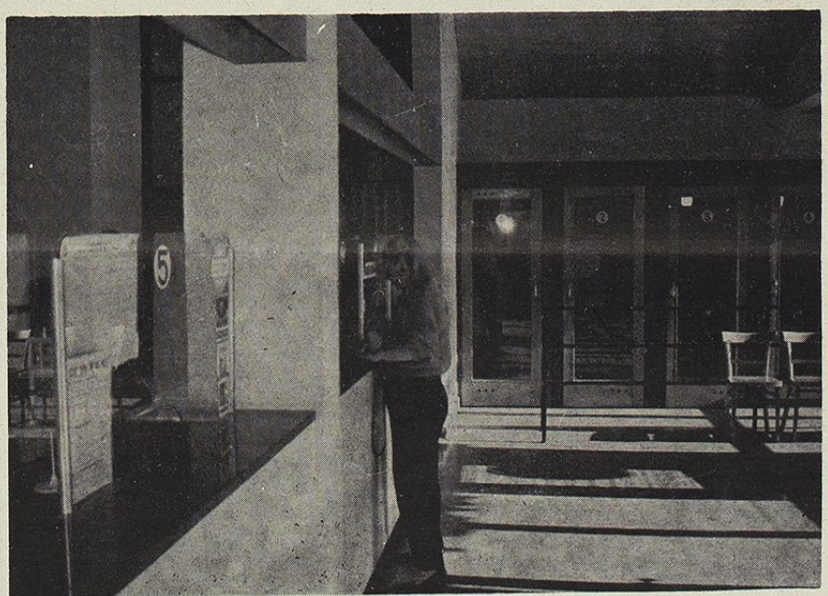

Prostorije stare pošte u središtu Vodica, prije puštanja u promet ATC, RO PTT prometa Šibenik planira urediti i investirati u deset telefonskih kabina s posrednikom, kojima će se turisti već od sljedeće sezone moći služiti, a radit će svaki dan od 7 do 24 sata. Na slici: nova vodička pošta

(Snimila: R. Ninić)

Kako sačuvati vrednote što ih posjeduje hram Uspenije Presvete Bogorodice u Šibeniku

APEL U NEVRIJEME?

Nedavno restaurirani ikonostas u šibenskoj pravoslavnoj crkvi Uspenije Presvete Bogorodice tek je dijelić, i to manje vrijedan, blaga što se godinama sakupljalo na ovome području. Da li će predmeti od kojih su mnogi vrlo visoke vrijednosti postati dostupni javnosti kao izlošci u crkvenom muzeju ne ovisi samo o Pravoslavnoj crkvi i vjernicima, već i o naporima društvene zajednice

Sv. Jovan Preteča, ikona 17. stoljeće, italo-kritska škola (tok tretmana: čišćenje bojnog sloja)

Konzerviran je i restauriran ikonostas katedralnog hrama Uspenije Presvete Bogorodice u Šibeniku. Od svibnja pa do danas mladi stručnjak, Šibenčanin Miroslav Mandić, diplomirani slikar, konzervator i restaurator temeljito je uredio ikonostas i oko 55 ikona datiranih od 17. do 19. stoljeća.

Zahvat koji sam po sebi i ne znači mnogo da njime nije obuhvaćeno nekoliko vrlo vrijednih djela italo-kritske škole iz 17. stoljeća i Prestolna ikona Bogorodice okovana srebrom u Veneciji prije dvjesto godina. Ovaj opsežan i vrlo skup posao Miroslav Mandić obavio je uz stručnu konzultaciju akademika Dejana Nenadovića, našeg najpoznatijeg bizantologa i Anike Skovran, odgovorne za uređenje riznice manastira u Krupi:

M. Mandić

— Najvrijednije i najljepše ikone na ikonostasu nalaze se u trećem redu i djela su majstora italo-kritske škole. U drugome redu, također, ima nekih grčkih ikona, a u 4. i 5. redu nalaze se ikone domaćih majstora, uglavnom srpske škole i Carske i đakonske dveri iz 1827. godine, inače rad Dimitrija Lazovića iz Bijelog Polja, značajne najviše zbog toga jer predstavljaju njegov najzapadniji rad — veli M. Mandić.

Čitav posao je popraćen konzervatorskom dokumentacijom i popisom preostalih ikona koje se nalaze i u crkvi sv. Spasa i u riznici. Od svih je najvrijednija Madona iz 15. stoljeća, slika koja nije u sklopu ikonostasa i baš je taj neizloženi dio umjetnina i najvrijedniji. To je upravo i srž problema što se već dugi niz godina provlači s riznicom umjetnina Pravoslavne crkve u Šibeniku. Jer, blago od neprocjenjive vrijednosti smješteno je u neodgovarajućem prostoru, nepristupačno javnosti i gotovo nabacano u jednoj prostoriji.

B. Petrović

Koliko se radi na tome da se te vrijednosti smjeste u jedan crkveni muzej, što je dosad učinjeno?

Paroh šibenske parohije Borislav Petrović prilično je zabrinut za sudbinu riznice. Jer, iako je sama Crkva pronašla prostor od oko 200 četvornih metara, odmah uz crkvu Uspenija Presvete Bogorodice, riječ je o tome da se vrednote moraju urediti. Među njima je mnogo ikona na drvenoj podlozi okovanih srebrom i zlatom, relikvija, zavjetnih poklona, a takav trošak nikako se ne može prebaciti na vjernike. Uređenje ikonostasa koštalo je 220 milijuna starih dinara, priloge su dali vjernici i zaštićena je daleko manja vrijednost od one koja se ne vidi.

— Morali smo se odlučiti za tu investiciju jer je ipak u pitanju vjerska služba u crkvi. Na ikonama se uopće nisu raspoznavali likovi i to smo morali učiniti. Riznica je nešto sasvim drugo — kaže paroh B. Petrović.

Trenutno je sve prepušteno Crkvi. Sudeći po prošlogodišnjim obraćanjima iz Općinskog zavoda za zaštitu spomenika kulture, uslijedit će pomoć od zajednice, iako, kako kaže Petrović »znamo da je nevrijeme i da je novca malo«. Koliko bi grad time dobio, ne treba napominjati, kao što je jasno koliko bi mogao izgubiti ukoliko se što prije ne postupi promišljeno i onako kako takva vrijednost zaslužuje.

B. PERIŠA

Klub DDK »Slobodne plovidbe«

Priznanja darovateljima

Na svečanoj konferenciji Kluba dobrovoljnih davalaca krvi šibenske brodarske organizacije »Slobodna plovidba«, održanoj povodom 25. listopada, Dana davalaca krvi najzaslužnijim članovima dodijeljena su priznanja. Po 25 puta krv su dali Maksim Mrvica i Trajče Temeljkov, a voditelj Kluba Jakov Biliš prigodnom je riječju zahvalio i članovima koji su krv darovali 10 puta: Zoran Mišura, Aleksandar Pejović i Zdravko Skelin, te po 5 puta: Zdravko Dundov, Nikica Gatara, Goran Gović, Zoran Milić, Jugoslav Marić, Danko Živković i Lovel Veža.

Učenica Ivana Pipunić pročitala je svoj rad »Kapi krvi koje život znače«, a učenik Joško Mileta rad pod nazivom »Tata, mama, darujte krv jer i meni može zatrebati«.

Rad konferencije protekao je u želji da se broj članova Kluba poveća. Uz darovatelje krvi i rukovodstvo »Slobodne plovidbe« prisustvovali su predsjednik Općinske organizacije Crvenog križa, dobrovoljaca iz TEF-a, te voditelj školskog Crvenog križa i učenici osnovne škole »Simo Matavulj«.

J. B.

BESPARICA UGROŽAVA NEZAPOSLENE

Mogu li presušiti naknade

Broj korisnika osnovnih oblika materijalne zaštite nezaposlenih: novčane naknade, obiteljskog dodatka i zdravstvene zaštite u stalnom je porastu, što se ne može reći za novac koji realno ima na raspolaganju šibenski USIZ za zapošljavanje. Udio rashoda za materijalnu zaštitu nezaposlenih prelazi 70 posto rashoda USIZ-a, a prijeti da prijeđe i te granice. Razlog nije, ističu u ovoj ustanovi, samo u povećanju broja ljudi koji traže posao već i u izmijenjenoj regulativi. Poseb-

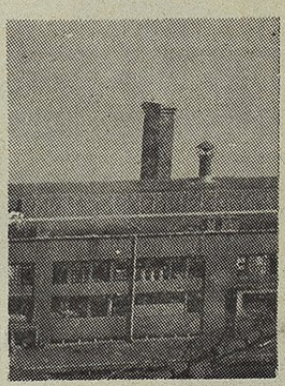

ice zbog novih propisa u Zakonu o zapošljavanju kojima je smanjen potrebni prethodni radni staž za ostvarivanje prava na novčanu naknadu s 12 na 9 mjeseci, te utvrđena obveza tromjesečnog usklađivanja naknada s rastom osobnih dohodaka, ovi izdaci USIZ-a su gotovo trostruko uvećani.

Kao realnu mogućnost izlaska iz gubitaka i osiguranja naknada nezaposlenim spominje se jedino povećanje stope doprinosa za zapošljavanje. USIZ nije mogao bez gubitka podmirivati ni naknade za 133 radnika i 1425 zdravstveno osiguranih u kolovozu, pa je nerealno očekivati da će to biti moguće u prosincu kad se predviđa zasigurno 500 korisnika novčane naknade, bez povećanja broja korisnika zbog možebitnih stečajeva, što se ne da predvidjeti.

USIZ-u zapošljavanja posljednjih je mjeseci prijavljeno, inače, gotovo 3 i pol tisuće osoba. Najviše je kvalificiranih i visoko kvalificiranih radnika, a zavidna je lista i nezaposlenih diplomiranih inženjera, profesora, ekonomista, a posebice pravnika.

Z. Š.

REPORTER U NOĆNOJ SMJENI

NA ŠTO

Noć je za pekare sasvim prirodan okvir. Tako su nas učile još školske čitanke sa štivima o onima što jutra dočekuju uz tople štruce. I šibenski tj. »Krkini« pekari rade noću. Oni iskusniji kazuju da je noćni rad više uobičajen nego neophodan. Stvar kapaciteta, organizacije i — razmaženosti kupaca.

Stipe Malenica, rukovoditelj smjene spremno nas vodi pogonom manirom zaljubljenika u svoj posao: **— To je to. Osnovno je sol, brašno, kvas i voda. Vidite one baje. U njima se miša. Mišeri su nočas Nikola Alviž i Rudolf Gulin. Dodaju kvas i vodu, a makina okreće. Tijesto se odmara desetakpetnaest minuta pa ide na prevrtač, automatsku vagu, pa onda frkalica izbacuje štruce. Peče se ovisno o vrsti i težini kruha. Recimo tip »Šibenka« 27 minuta, narodni kruh 33 minute... To je onako pojednostavljeno. Uza svu automatiku ne može bez ljudi. Pazitelj vage, pazitelj komore. Treba kruh i zarezati... Na početku automatske peći je temperatura oko 300 stupnjeva, nakon sredine oko 270...«**

Iz peći svaki sat izlazi oko 450 komada, dakle oko 300 kilograma kruha. Dnevno 14—15 tisuća kilograma, ljeti dvostruko. Umjesto da gotov kruh odleži, krca se u kamione. Nema, jednostavno, prostora za »odmor« kruha i zato se ujutro štruca čini gorom nego što bi trebala biti. Sa vrpce izlazi pečeni kruh. Vrelu štrucu što je zaostala šef smjene vraća rukom među ostale: **— E, valja imati pekarske ruke!**

Ljudi u bilome i kratkih r
va. — **Sve je manje ljudi s o
zanatom** — kazuje nam Male
**— Ne školuju se više. Mi smo
gleda zadnji kvalificirani rad
Ruzario Perkov, Nikica Alviž, Š
Pavasović, Frane Mrković, M
Mrđeža, Branko Marić, Drago
labarbara, Ivan Žura, Ante Pe
vić, Lovre Dodig, Stjepan Kož
Savo Milović, Hrvoje Sutlović,
de Perišić, Frane Mlakar, Ru
Gulin i ja, nadam se da nisam
koga zaboravio...**

Na pokrajnjem stolu pod svo
nekadašnje Šarine pekare (»E
rili smo nedavno dvi zadnje
ne peći za šegade, sad ima no
spava trudbenik. **— Evo vidite,
vik je iz Skradina, smjena mu
nočas u dvi ure, a on spava je
došao ranije, posli nema aut
sa...**

Ante Čobanov (37 godina staž
Branko Marić brzim pokre
motaju pecivo s marmelad
»Teško je raditi noću — priča
banov — **to ipak stvara nerv
čovjek s godinama sam sebe
zi. Ljudi to nije normalno. Ja
sam navikao, otvrdnio, ali ne v
to...**

— Nitko to ne može platiti —
daje Marić — **Naučio sam spa
2—3 sata s prekidima. A to je
25 ili 30 milijuna misečno...**
Milović u zraku širi tijesto i
vljujućom brzinom zamata bu
**(— Burek je dobar, ako je s
redu!)** i lamentira o poslu: **—
mi volimo ovaj posao. Meni je
do smrti, gotovo je. Obučio
desetak radnika, to mi je posel**

ıni?

ODGOVORITI NA TUALNE UPITE

rađena iznenađujuće br- čovjeka koji je odbio me što njegovu gradu deset i tri godine otka- o bi želio da se uredi. i mišljenje ljudi nisu prave: svaka se od iz- esti na nekoliko poraz- a se Šibenikom ne »gos- i to u najosnovnijim ivota jednog grada. jepo, i konačno, moral- odgovornih javi i otvo- itanja koje ljudi ovoga no postavljaju«.

tar: — Prvo što svatko rimjećuje jest prljavšti- a mi to nikako ne mo- ek urediti i više se na mi smo turistički grad, itaka... Čujte, vjerujem usta otkinuli još više, ijepo izgleda. Treba pa- ezgru, to je duša Šibe- ade. Tmuran je i ovo ika šteta.

ić, pomorac: — Što da rvo čistoća. Nije mi jas- o godina nakon rata to edili. Bio sam i u dru- emlji, putujem po svi- a je i u siromašnijim zemljama od naše bolje. Nema ovdje niti zabave za mlade, što je s Domom boraca i omladine? Pa onda urediti škole, vrtiće...

Vilim Miličević, službenik: — Grad je zagušen prometom, nemoguće je hodati. Stalno prometne gužve, začepljenja, a pješaci mislim da nigdje nisu ugroženi kao ovdje. Ovu cestu, dakle, treba proširiti, to je vitalno pitanje. Pa onda, čistoća — nije niti drugdje idealno, ali mislim da nema prljavijega grada. To je zaista prevršilo svaku mjeru...

Ivo Ninić, umirovljenik: — Mi nismo rješili osnovnu stvar: čistoću. Pa što ćemo onda govoriti? Meni se čini da ljudi koji upravljaju baš i ne vole Šibenik, pa onda i predsjednika općine dugo vremena nismo imali. Za neke osnovne stvari i ne treba puno novaca, treba volje i ljubavi...

Stipe Cvitanović, trgovački putnik: — Nedostaje veliko parkiralište, to je prvo što mi pada na pamet. Općenito, velik je problem s prometom, posebno ljeti kada je nemoguće voziti. Kada će se proširiti cesta, nešto treba napraviti. Ukrašavanje grada prije Nove godine je užasno, ravno nuli, a treba samo mašte i dobre volje. Gdje se mladi zabavljaju? Što im pruža Dom boraca i omladine?

B. PERIŠA
(Snimio: **V. POLIĆ**)

(NE)NAMJERNI ZAPISI NA MARGINI

NEMA LOGIKE

»Jasno je da se radi o velikoj ovisnosti dalmatinske privrede o uvozu i skupoj energiji, te njenoj lošoj strukturi. Primjer Lozovca to najbolje ilustrira. Oni su tamo ugasili peći jer nije bilo nikakve logike proizvoditi aluminij na takvoj tehnologiji koja guta skupu struju. Međutim, nije izlaz u gašenju suvremenih peći u »Borisu Kidriču«, već u proizvodnji aluminija i njegovoj sve većoj finalizaciji«.
(SLOBODNA DALMACIJA)

Tako, eto, govori naš čovjek, dr Ante Županović, trenutno prvi čovjek Skupštine Zajednice općina Dalmacije. Govori, dakako, s dosta poznavanja stvari i bez iole navijanja. A to što šibenske elektrolizne peći gutaju mnogo struje — uopće nije za raspravu, jer elektrolize svugdje u svijetu »nose« svoje (odnose elektroenergiju i donose finalizaciju izdašnije zapošljavanje i privređivanje). I sve zemlje takvu industriju preferiraju. Poradi čega mi to ne bismo radili sa svojom?! Jer, uostalom, zna se: kad Ražine kihnu — trese se Šibenik! Tko će reći da nije tako?!

TAJ ŠTRAJK

»Protestirajući protiv preopsežnih nastavnih programa velikog broja nastavnih predmeta više od 300 učenika iz 10 odjeljenja Centra za usmjereno obrazovanje u ponedjeljak nije sjelo u školske klupe. Okupljeni ispred zgrade bivše gimnazije zahtijevali su što skoriju izmjenu u nastavnom programu koji je okarakteriziran kao neprimjeran zanimanjima za koja se obrazuju, te uvođenje blok-satova za sve predmete koji su tjedno zastupljeni sa više od četiri nastavna sata«. (VJESNIK)

Nije dobro kad omladina umjesto da grije klupe i uči pristupa tzv. obustavi rada. Bome da to nije dobro, niti uputno. Ali, možda ta mladost ima prava više nego što mislimo (i znamo), jer mnogima još uvijek nije poznato koliko je bajna reforma školstva zafrkala školstvo, tu mladost i proizvodno-uslužni rad. Nikome, dakle, nije koristila. Osim možda taštini onih sveznalica (od kojih su neki danas bome smješteni izuzetno visoko!) kojima se ushtjelo da reformiraju i za učinak dobiju »invalide znanja«. Šuvarevskoj eri je, valjda, vrijeme na isteku. Bude li drukčije bit će jao i kuku!

IMA MJESTA

»PUP Šubićevca je dobar, ali potrebne su i korekcije. Tako se zbog buduće tržnice ne bi moglo prilaziti obližnjim zgradama, pa se taj plan mora izmijeniti. Najviše prigovora bilo je zbog lokacije budućeg doma umirovljenika i dječjeg vrtića, a zaključak je da oni trebaju zamijeniti mjesta, to jest da dom bude iza zgrade C2, a dječji vrtić u objektima sadašnjeg Ferijalnog saveza, jer bi tako djeca bila dovoljno udaljena od prometnica. Na prostoru koji sada napušta Garnizon JNA trebala bi biti zona sporta i rekreacije«. (VEČERNJI LIST)

Nešto može biti dobro, a opet (nekako) ne valja. Na tu »stinu« naišao je i Provedbeni urbanistički plan Šubićevca. Traže se izmjene jer bi one (ako ih se, naravno, prihvati) rezultirale poboljšicama. Glavno je da su zamjerke iskazane na vrijeme, jer se u nas (i to ne samo u Šibeniku) često događa da inicijative krenu kad je već stavljena točka. Pa onda nema koristi. A registrira se »uspjela« rasprava.

PRAVI UPIT

»Tko je sve od funkcionara bespravni graditelj? Odmah da prenesemo i odgovor tajnika Skupštine općine Kruna Sladoljeva: »Uglavnom smo načinili spisak, a na njemu su svi odbornici, funkcionari i direktori, više stotina osoba, za koje bi na temelju Čelarova pitanja trebalo utvrditi tko je među njima »divlji« graditelj. Uskoro ćemo taj popis uputiti nadležnoj inspekciji i tada će odbornik moći dobiti odgovor (SLOBODNA DALMACIJA)

Uskoro ćemo, najavljuje se barem tako, znati nešto više. Ili, možda, mnogo više. Jer nikad se ne zna kako stoji stvar s tim spiskovima, posebice je teško o njima govoriti dok su u ladicama. A ljudi, odbornici u prvom redu, s pravom pitaju. I očekuju odgovor. Valjda će ga i dočekati kad (i ako) pravi posao obavi onaj tko je za njega i nadležan. I stručan, dakako.

KRONIČAR

IŠU PEKARSKE RUKE

avršio sam višu indus- juti me što nitko ne vo- o prijevozu. Ja dolazim gt, drugi iz Ražina, a nema ljudi se snalaze kako vozim ženu i kćer, nikoga a kako se snalazimo...

rad »kroji« plaću od oko na za radnice. — **Nije lo- teško** — gotovo uglas su **na Zahirović** i »privremeni- **ta Stolić.**

n je miris (i okus) friške — **Nema tu tajne, vidite:** **s, margarin.**), frigaju se u lju, a kad se malo ohlade, i potez meštra: špricom se u gotovu krafnu ubacuje marmelada.

Iz domaćinske atmosfere protkane bijelom prašinom i krušnom vrelinom selimo se u gotovo ladanjski ugođaj restorana. Za topli obrok: pašta-fažol s domaćom pancetom (**— Kako vam se čini? —** pita domaćica **Danica Mikulandra**). Sokovi i piva najjeftinija na svijetu. U nepatvorenom miljeu sindikalne menze dok desetak radnika nazdravlja jednoj noći više sa zalogajem odlične hrane nastavljamo noćne razgovore.

— Vidite, nema više novih ljudi. Ne idu više ni u pekare ni u zidare, piture, tokare. Radije idu u pomorske škole, pa izabiru još teži život — priča nam Rozario Perkov. **— Ja sam prije predavao tehnologiju živežnih namirnica. Inače, doveo me otac ovdje '56. kad sam imao samo šest osnovne. Poslije sam se školovao sam, uz noćni rad. Promijenio sam za ove godine 28 direktora.**

Pitamo ponešto **Nikicu Alviža**, starog radnika i slažemo mozaik trajanja u pekarskim noćima.

— **Organizacija je slaba** — priznaje **Luka Junaković** — **ponekad je čovjek u firmi 14 sati za 7 sati rada. Jednostavno nemaš prijevoz za ove naše smjene, jer one ne počinju uvijek isto. Što možeš ako te dopadne raditi u dva ujutro?**

— U nove su peći potrošeni veliki šoldi, a proizvodnja to ne pokrije. Kome je palo na pamet da pekaru seli na Ražine. Kruv i otrov ne mogu skupa. Triba ići na Srimu.

Pokvareni, kakvi novinari već mogu biti, nagovaramo meštra Perkova da nam čini društvo dok popijemo još koju jutarnju, sindikalnu pivu. Oće, kaže, ali samo dok još »pomogne doli, dok se upute i dade njima ruku«. Pekari su ozbiljni radnici, a ne kao novinari.

Uzeli smo jedan okrugli kruh, s proteinima, kažu sojom. Junaci iz školske čitanke odrađuju još jednu noć. U dvorištu se krcaju kamioni, kao obično.

Negdje iza Gospe vanka grada naoko miruje sfumato svitanje. Odosmo na kavu.

Z. ŠEVERDIJA

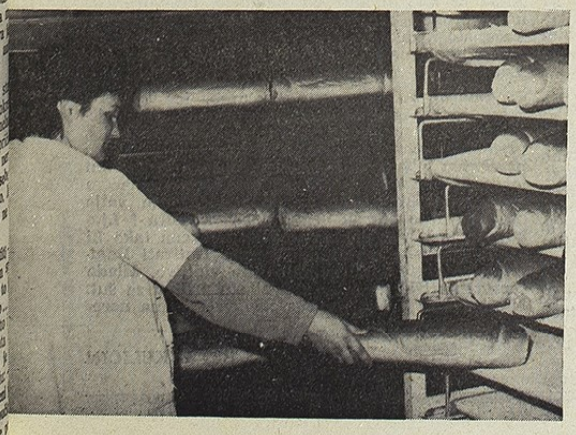

u metu

URODEN STRAH OD „IGLE"

Dan dobrovoljnih davalaca krvi, bio je i ostao prilika da se objelodane učinci za razdoblje od početka kalendarske godine — naovamo.

Doznajemo tako da je na području koje pokriva Općinska organizacija Crvenog križa Šibenik prikupljeno 1079 bočica krvi, da je to u odnosu na utvrđeni plan tek 54 posto realizacije, ali, u odnosu na proteklo razdoblje kad je prikupljeno nešto ispod tisuću bočica, ipak izvjesni pomak. Pomak da, alj ne i podloga za iskazivanje nekog zadovoljstva. Od 100 i nekoliko općina u Hrvatskoj, po postignutim rezultatima na planu dobrovoljnog pristupa činu davanja krvi, naša je na 84. mjestu.

Uzme li se u obzir da nije u pitanju problem nedostatka entuzijazma, volje i htijenja, da su »neimari« poput dr. Zdenke Kapitanović, rukovoditeljice Službe za transfuziju šibenskog Medicinskog centra, zaista rijetki i da mogu služiti za primjer kako za obavljanje svakodnevnih poslova valja imati ljubavj i to u neograničenim dozama — pa, gdje je onda razlog debelom zaostajanju Šibenika iza niza ekonomski slabije stojećih sredina?

Sida ili AIDS — nije, ni proteklih godina nije bilo bolje.

Neobrazovanost, nepoznavanje što može donijeti čin pristupa davanju krvj — sudeći po aktivnosti Općinske organizacije i ostalih, sigurno, ne.

Urođeni strah od »igle« i tih stvarj — malo vjerojatno.

Pa, što onda?

Nedostatak tradicije (»Podravka«, primjerice, s oko 7 tisuća zaposlenih, ima broj godišnjih davanja gotovo kao Šibenik), izostanak napora da se određena znanja i saznanja o nečemu pretvore u uvjerenje, zasigurno i još ponešto.

Izvanredna prilika za »paket« sociološkjh istraživanja. Tim prije što potreba za krvlju, povećanjem broja motoriziranih osoba, a turista posebice, postaje svakim danom izrazitija i neophodnija.

O. Č.

Detalj s natjecanja (Snimio: V. Polić)

Uzbudljiva završnica šahovskog prvenstva grada

PO OSMI PUT PISA

Nesvakidašnje uzbudljivom završnicom okončano je nakon jednomjesečnih borbi ovogodišnje prvenstvo grada što je okupilo 16 šahista među kojima šestericu majstorskih kandidata. Igrano je švicarskim sistemom u 9 kola, a nakon šestog kola činilo se da je prvak već odlučen. Naime, prvokategornik Boris Grgurević odličnom je igrom sakupio svih 6 bodova pobijedivši između ostalih i do tada sedmostrukog prvaka grada i glavnog favorita za prvo mjesto majstorskog kandidata Joška Pisu. Kako je Pisa uz to doživio poraz i od A. Romca to su već svi vidjeli Grgurevića kao konačnog pobjednika. No, u posljednja tri kola odigrava se prava drama. Do tada neprikosnoveni Grgurević u tri posljednje partije osvaja svega pola boda, remizira s Nakićem i gubi s Kneževićem i Lacmanovićem, pa ga uzastopnim pobjedama na kraju sustiže već gotovo otpisani Pisa i uz njega još i majstorski kandidat Željko Nakić koji se inače istakao vrlo sigurnom igrom doživjevši samo jedan poraz, ali uz tri remija. Na kraju Pisa, Grgurević i Nakić su imali isti broj bodova pa je o prvaku odlučivao Bucholz sistem koji je za nijansu dao prednost iskusnom Jošku Pisi čime se on i po osmi put upisao u listu šahovskih prvaka grada.

Unatoč propuštenoj velikoj šansi Boris Grgurević ipak može biti posve zadovoljan jer je svojim rezultatima ispunio normu za osvajanje titule majstorskog kandidata.

Nakića je kiks s Romcem omeo da po prvi put osvoji naslov prvaka grada što po igri ne bi bilo nezasluženo, uostalom na većini gradskih turnira gotovo je u pravilu blizu samog vrha. Majstorski kandidat Stipe Lacmanović je igrao nešto slabije nego što smo to od njega navikli, dok se Ante Romac morao zadovoljiti petim mjestom unatoč pobjedama nad dvojicom od trojice prvoplasiranih. Nesigurnost u igri sa slabijim protivnicima omela ga je da postigne mnogo više.

Od ostalih šahista najviše će se radovati Rade Knežević koji je osvajanjem 5 bodova ispunio normu za osvajanje prve kategorije, dok mladi Miro Tesla nikako da do kraja iskaže svoj nesumnjivo veliki potencijal.

Konačni poredak: 1. Pisa, 2. Grgurević, 3. Nakić svi 6,5, 4. Lacmanović 5,5, 5. Romac, 6. Grozdanić, 7. Knežević 5, 8. Tesla, 9. Mijić, 10. Urukalo, 4,5, 11. Pavasović, 12. Delić, 13. Gracin, 14. Klarić 3,5, 15. Janjić 2,5, 16. Skoko 2 boda.

T. MILETA

LIGAŠKI SEMAFOR

PRVA SAVEZNA KOŠARKAŠKA LIGA — MUŠKI

SMELT-OLIMPIJA — ŠIBENKA
95 : 89 (49 : 47)

LJUBLJANA — Hala Tivoli. Gledalaca 5000. Suci: Kurilić (Tuzla) i Tošović (Beograd).

ŠIBENKA: Badžim 2, Pilepić 6, Žurić 18, Kalpić 3, Popović, Kapov, Jablan 4, Šarić 29, Jarić, Slavica 27.

TABLICA

Jugoplastika	6	6	0	0	559:453 12
Zadar	6	4	2	0	577:499 10
Cibona	6	4	2	0	588:537 10
Šibenka	6	4	2	0	583:558 10
Olimpija	6	4	2	0	548:531 10
C. zvezda	6	3	3	0	522:532 9
Partizan	6	3	3	0	505:515 9
Budućnost	6	3	3	0	518:565 9
Bosna	6	2	4	0	534:539 8
IMT	6	1	5	0	518:562 7
Borac	6	1	5	0	492:557 7
MZT	6	1	5	0	466:562 7

RASPORED 7. KOLA (igra se 7. srpnja): Šibenka — Borac, Jugoplastika — Crvena zvezda, Zadar — Olimpija, IMT — Partizan, Bosna — Cibona, MZT — Budućnost.

PRVA SAVEZNA KOŠARKAŠKA LIGA — ŽENE

ELEMES — JEŽICA
71 : 76 (39 : 36)

ŠIBENIK — Dvorana »Ivo Lola Ribar«. Gledalaca 1200. Suci: Ljuca (Beograd) i Krainović (Osijek).

ELEMES: Rak 5, Imširević 11, Baranović, Nakić 27, Koprivica 2, Mažibrada 2, Antić, Lončar 19, Kvesić 14 i Grubišić.

TABLICA

Ježica	3	3	0	286:209 6
Željezničar	3	3	0	297:226 6
Crvena zvezda	3	3	0	289:232 6
Vojvodina	3	3	0	228:207 6
Jedinstvo	3	2	1	255:203 5
Partizan	3	2	1	282:249 5
Elemes	3	2	1	232:224 5
Voždovac	3	0	3	225:267 3
Rijeka	3	0	3	213:273 3
Krajinaauto	3	0	3	216:278 3
Univerzitet	3	0	3	204:284 3
Budućnost	3	0	3	202:297 3

U 4. kolu, 31. X, igraju: Crvena zvezda — Jedinstvo, Ježica — Voždovac, Željezničar — Elemes, Vojvodina — Univerzitet, Partizan — Krajinaauto, Rijeka — Budućnost.

DRUGA SAVEZNA NOGOMETNA LIGA — SKUPINA ZAPAD

ŠIBENIK — LEOTAR 2:1 (0:0)

ŠIBENIK — Stadion »Rade Končar«. Gledalaca oko 2000. Sudac: Stepanović iz Aleksinca. Strijelci: Šećer u 53. i Maretić u 56. minutti za »Šibenik«.

ŠIBENIK: Peštalić, Čatić, Petković, Nikolić, Mamula, Capin (Abramac), Šećer, Čukrov, Maretić, Jovičić, Karajčić (Rajkić).

TABLICA

Spartak	11	7	3	1	18 :3 17
Šibenik	11	6	2	3	16: 8 14
Iskra	11	6	2	3	13:11 14
Dinamo	11	6	1	4	19:12 13
Leotar	11	5	3	3	23:15 13
Rudar	11	6	1	4	11: 7 13
Novi Sad	11	4	4	3	13: 6 12
Kikinda	11	5	3	3	15:13 13
Sparta	11	5	2	4	17:17 12
Proleter	11	5	2	4	12:13 12
Gošk Jug	11	3	5	3	13:13 11
Mladost	11	4	3	3	11:14 11
Borac (BL)	11	3	4	4	15:13 10
Olimpija	11	4	1	6	16:18 9
Kabel	11	3	2	6	18:20 8
Jedinstvo	11	3	1	6	7:22 7
Borac (T)	11	2	1	8	13:28 5
Famos	11	0	4	7	4:15 4

RASPORED 12. KOLA: Sparta — Jedinstvo, Kabel — Borac (T), Famos — Gošk Jug, Kikinda — Rudar, Leotar — Iskra, Borac (BL) — Šibenik, Mladost — Dinamo (V), Proleter — Olimpija, Spartak — Novi Sad. Igra se 1 studenoga.

Pripremio: RADE TRAVICA

**ŠRO »ŠTAMPA«
ŠIBENIK**

Radna organizacija »ŠTAMPA« Šibenik na osnovi odluke Radničkog savjeta od 28. 10. 1987. godine raspisuje

ponovni

NATJEČAJ

za obavljanje poslova i radnih zadataka na neodređeno vrijeme

1. RUKOVODILAC (ŠEF) RAČUNOVODSTVA 1 izvršilac

Uvjeti:
— dipl. ekonomist (VII stupanj) sa 3 godine radnog iskustva u struci ili ekonomist (VI stupanj) sa 4 godine radnog iskustva u struci.
— Probni rad i osobni dohodak prema SOA Radne organizacije.
— Prijave na ovaj natječaj dostavljaju se u roku od 15 dana od dana objavljivanja u »SIBENSKOM LISTU«.
— O rezultatu natječaja kandidati će biti obaviješteni u roku od 30 dana od dana isteka roka za podnošenje prijave.
— Molbe sa dokazima o ispunjavanju uvjeta dostavljaju se na adresu »ŠTAMPA« Šibenik.
— Nepravodobne i nepotpune molbe neće se uzimati u razmatranje.

IZMEĐU JUČER I SUTRA

„ŽUTI" FILTER

ZATEKAO me Josip Bilić, tajnik »Jugoplastike« informacijom o načinu, na koji je predsjednik »žutih« Ante Njegovan sačinio izvještaj o djelovanju Izvršnog odbora splitskog prvoligaša. Energični lider Splićana je poimenice govorio o svakom članu, analizirajući njegov doprinos u klupskim komisijama i — financijskom pogledu. Da ne duljim, članu Izvršnog odbora, koji ne pokaže primjerenu aktivnost u klupskim organima, a uz to ne pridonosi klubu najizravnijom financijskom pomoći, preostaje jedino da se zahvali na funkciji i prepusti mjesto drugom, vrednijem, ambicioznijem i, ako hoćete, sposobnijem sportskom radniku.

Koliko bi takav, »žuti« filter prošlo članova izvršnih tijela u šibenskim (kvalitetnim) sportskim kolektivima!? Vjerojatno bi bilo dosta promjena, a još vjerojatnije i »prave«, svježe krvi i te kako potrebne nekim klubovima.

U šibenskom sportu konačno je sazrelo vrijeme za neke istine. Primjerice, puno je teže biti u vodstvu »Šibenke«, »Šibenika« i »Elemesa«, koji više od polovine godišnjeg prihoda ostvaruju dodatnim klupskim aktivnostima nego u klubovima, koji su pupčanom vrpcom povezani za jasle SIZ-a za fizičku kulturu. A upravo su istaknuti funkcionari spomenutih klubova najčešće izloženi kritici. Ne samo kuloarskoj, vanjskoj, već nerijetko i — internoj.

Baš me zanima što će reći neki (pseudo)funkcionari na informaciju iz »Jugoplastike«, koja govori da Organizacijska komisija »žutih« odrađuje 90 posto organizacije puta prve momčadi, ostavljajući na taj način prostora i vremena tajniku za neke vrednije, dugoročnije i permanentne zadaće!?

x x x

O DUGOROČNOM razmišljanju na Šubićevcu govori podatak da su »poletarci« Računica, Ninić i Abramac potpisali prve, 4-godišnje ugovore sa »Šibenikom«. Šteta je što to nije zabilježila i reporterska kamera, pa da spomenutim, nadarenim igračima ostane i uspomena na prvo, službeno priznanje u njihovu (polu)profesionalnom nogometnom putu.

Svatko, tko nerijetko saobraća s Milanom Ribarom, šefom stručnog štaba »crvenih« zna i suprotnost između njegovih svakodnevnih razmišljanja i onoga, što svake nedjelje vidimo na Šubićevcu. Samo njegovi bliski suradnici znaju koliko je gorljivo zainteresiran za što bržu mobilizaciju šibenske mladosti u prvu momčad. Ribara raduje svaki pozitivni raport Ivana Mikelića (s »kontrolnih« srijedom) ne samo o spomenutim već i o Krečku, Mrčelj i drugima, čija imena, uglavnom, nisu dospjela do čitatelja.

Samo, zašto da Ribar izda svoje profesionalno načelo: da ne trebaju igrati ni mladi, ni stari, ni domaći, ni »stranci«, već — najbolji!

x x x

TO GESLO preporučio bih i Nenadu Amanoviću, treneru »Elemesa«. Stručnjaku, što je od prosječnog prvoligaša za kratko vrijeme načinio jugoslavenski ženski hit. A povod za takvo razmišljanje je utakmica »Elemes« — »Ježica«. U tom je susretu novajlija Nadežda Koprivica posve neopravdano dobila prednost pred povratnicom Sanjom Mažibrada i kadetskom reprezentativkom Vandom Baranović. Koprivičinim ulaskom zrela igra »Elemesa« iz prvog poluvremena rasprsla se kao mjehur od sapunice. Pretvorila se u nepotrebni grč s okusom provincijalizma. U kaos, što nikako ne priliči sastavu, koji predvodi najsjajnija mlada »zvijezda« Evrope Danira Nakić.

Daniru ne spomenuh slučajno, jer nevjerojatno je da igračica, koja je minulog ljeta rješavala reprezentativne susrete na »Univerzijadi«, predolimpijskom turniru u Seulu i Evropskom prvenstvu u Španjolskoj ne može to s jednakom lakoćom raditi i u majici »Elemesa« u domaćem prvenstvu. Svako nepotrebno mudrovanje valja odbaciti. Kao što su nekad Jarić, Macura i Ljubojević poštovali znatno mlađeg Dražena tako bi ostale šibenske prvotimke trebale tretirati Daniru. A to prtiv »Ježica« nije bilo vidljivo. Mlada reprezentativka je teško dolazila u priliku za šut. Njezina igra pri kraju susreta svela se na nerezonsko »silovanje«.

IVO MIKULIČIN

Pismo iz Knina

Vinsko božanstvo

Bahmus, to vinsko božanstvo, stoluje ovih dana u kninskoj krajini. Duh mu se leluja konobama i podrumima, gdje uveliko vri mošt ili pjenuša tek odliveno vino. Glade se brkovi i hvali netom okončana berba, dozivaju susjede i svraćaju namjernici na probanje vina uz srdelu ili miješani sir, caruje dobra volja u punom sjaju. Mlado vino naše ljude čini boljim i plemenitijima, pomirljivim nekako i napadno darežljivima. Kako vino stari i bačve se prazne, stvar dolazi na svoje mjesto. Kopni plemenitost, manje je blagorodnosti, a volja za bližnjeg i manja i rjeđa.

Ali, ako nas je vino odobrovoljilo, benzin je nestašicom donio ljutu zebnju. Panično se traži, a nigdje ga nema. Razgoračenih očiju gledamo u radnika na pumpi dok nam savjetuje da se strpimo koji dan, miješajući strepnju i nevjericu. Crvena lampica gori opominjući nas da je »suša« u rezervoaru blizu, i otvara pitanje kako ćemo u sutrašnji dan mi »homo automobilikusi«. Čini mi se da bi i vino iz bačava izlio bez razmišljanja da ih zauzvrat netko napuni benzinom i da me na taj način spasi nestašice i lomatanja po pumpama od Šibenika do Grahova.

U nedjelju, veliki godišnji stočni sajam. Sajam i gomila svijeta na njemu. Velika je ponuda, ali malo trgovine. Živopisnošću i mnogoljudnošću sajam mi je oživio slike djetinjstva iz ranih šezdesetih godina. Onda, sedamdesetih, je opadao i dugo bio neprimjetan, da bi ponovno ukasao na velika vrata. Šta nam to najavljuje sajam svojom šarenom prikazom? Vraćamo li se stilom i siromaštvom šezdesetim, ili pak je to samo slučajno?

Izbori su u SK, pa je politički život uglavnom tome podređen. Daju se ocjene OOSK i komunistima pojedinačno. U neke OOSK već ranije su upućene radne grupe, jer ove nisu djelovale onako kako to od njih zahtijeva Statut. Kninski Općinski komitet SK najavljuje oštriji kurs u smislu eliminacije pasivnosti, nerada i nereda. Modernim političkim rječnikom to se zove diferencijacija. Ukoliko ovaj proces zaista počne mijenjati stvari i našu već pomalo ustajalu stvarnost, i termin će zaživjeti pravim stvarnim životom, obrnuto, ostat će samo jedna u zbirci već okoštalih fraza.

D. KOVAČEVIĆ

Pismo iz Drniša

Fikretovi poznanici

Još jedna manifestacija bratimljenja je završena. Bratstvo nam treba u svjetskim pa i kozmičkim razmjerima. Stotinjak učenika i nastavnika OŠ »Božidar Adžija« uzvratili su posjet bratskoj školi »Svetislav Golubović-Mitraljeta« u Batajnici (bratska općina Zemun). Smješteni kod svojih prijatelja doživjeli su nezaboravne trenutke. Teško su se rastajali. Teško su shvaćali da mali Drnišani odlaze na Titov grob i sve muzeje na Dedinju. »Ilegalaca« je bilo u autobusu da Drnišani ne budu ni nekoliko sati sami. Bratime se djeca, povezuju se porodice, izmjenjuju se darovi, pisma, razgovori.

Muzealci nam nude uvijek nove informacije. Osim stalnog postava u Muzeju drniške krajine lijepo aranžiraju izloge u centru grada, postave crteže, fotografije spomenika i izvora za pojedino historijsko razdoblje. Građani zastaju, vide, čitaju, pa se i na taj način obavještavaju o prošlosti grada i okolice. Lijep je to način komuniciranja sa građanima. Drnišani su uvijek imali smisla za stvaranje povijesti. Drniš je uvijek imao stvaralaca.

Berba je završena u babljem ljetu. Šećera su nakupovalo na tone. Grožđa je bilo po simboličnim cijenama Htjeli proizvođači više, a moglo se kupiti čak za 260 dinara kilogram grožđa. Kod nas se nikad ništa ne zna, pa sve ispada spontano. Sada nam glavica bijelog luka vrijedi zlata, a sljedeće godine bit će u bescjenje. Uglavnom priča se o vinu, vrenju, pije se vino. Izučava se sva moguća tehnologija, službena i naučna, ali se prenosi usmenim putem alkemija oplemenjena domaćim iskustvom mućkanja. Uvjereni u najbolja dalmatinska vina, mi stoljećima zaostajemo iza ostalih krajeva naše zemljice. Šta bi oni radili da imaju naše grožđe?

Imali smo nekoliko mjenica Fikretovih, ali su pokrivene novcem. Nekoliko promućurnijih Drnišana lično su ga i upoznali. Ja žalim što nisam imao priliku. Simpatičan mi je kako je plaćao svu tu ekipu suradnika, pljačkaša i navodnih poslovnih prijatelja. Dospio mi je u ruke biber crni s natpisom na kesici »Mujo Hrnjica«. Skicirao je netko tog ljutog konjanika i »junaka«. Izvanredna je to povijesna dosjetka; Mujo Hrnjica na crnom biberu! Doduše, zabiberio je on mnogima ratujući za interese osvajača. Mogao bi nam još tko proizvesti i bijeli biber pa mu dati ime nekog još slavnijeg ubojice. Fikret je genijalan.

S. GRUBAČ

POP NOVITETI

SVIJETOM POP-GLAZBE

Trenutno jedna od najslušanijih tema i hit br. 1 na britanskom otočju je sladunjava pjesmica »Pump the Volunje« Marrsa. Dakako singl Michaela Jacksona »Bad« (3) trenutno s Madonom »Causing a Commotion« bilježe izvanrednu prodaju i nesumnjivo su standardni instant-hitovi koji se lako pjevuše na svim zabavama uz uvjet da snaga zvučnih kutija ne bude ispod 150 watti. Jedan od velikih iznenađenja engleskih top-lista je odličan Rick Astlej i »Never gonna give you up« koju pjevuše sve veće evropske radio stanice, a ujedno je preporučujemo našim čitaocima. Novitet engleskih top-lista su šestoplasirani Yeen Hammer »Crockett's Theme«, te L.L. Cool J. »I need love«. Tko bi drugi, ako ne šarmantna Whitney Houston predvodio top-deset najpopularnijih na američkom kontinentu sa singlom »Didn't we almost have it oll«. Američki ljubitelji pop-glazbe u principu ne vole nova imena, pa primat daju prokušanim glazbenicima. Drugu poziciju zauzima skupina Whitesnake »Here I go again«, Bananarama »I heard a Rumor« (3) i naravno Prince »U got the look« (6). Novitet je skupina Heart s temom »Who will you run to« (7) te odličan Smokey Robinson sa singlom »One Heart beat« (10). Svjetska diskografija ovih dana bilježi nekoliko značajnih maxi-singla: Sharj Belafonte »Who do you think am«, Nino de Angelo »Doch Tranen willst« (5:00) i standardno singl izdanje Billy Idola »Money Money (live)« koje je već davno otpjevao i propjevao. Za ovaj tjedan izdvajamo i preporučujemo novi LP Bee Geesa »ESP«.

B. TURICA

Kinematografija

»OSVETNIK«

(Kino **»ŠIBENIK«**, subota, 31. listopada, s početkom u 16, 18 i 20 sati u sklopu »REVIJE PRETPREMIJERNIH FILMOVA«.)

PROIZVODNJA: SAD
REŽIJA: Gordon Hessler
GLAVNE ULOGE: Sho Kosugi, Lewis van Bergen, Robin Evans
ŽANR: akcijski

Soho Kosugi je sinonim za akciju. Zato je ovaj film, u kome on igra, prepun akcije, briljantno iskoreografiranih borbi, pun je naglih preokreta i iznenađenja. Shiro i Ray su najbolji policijski agenti u Phoenixu. Sve slučajeve rješavaju na svoj specifičan način, koji podrazumijeva i izlaganje opasnosti. Ipak, sve što čine promišljeno je i unaprijed proračunato. No, na jednu stvar nisu računali, da se među policajcima, agentima njihovog odjeljenja nalazi izdajnik. Shvativši to, Ray pozove u pomoć Shira, alj ovaj stiže kasno i zatiče prijatelja mrtvog.

Žena moli Shira da ne progoni ubojice sam, ali on joj odgovara da je to za njega pitanje časti. U međuvremenu, šef mu naređuje da digne ruke od istrage. On pristaje i odlazi sa ženom na odmor u Singapur. Ali uskoro nam postaje jasno da je njega ovamo doveo trag, da je zločincima za petama.

ŠTEDITE
KOD JADRANSKE BANKE
JADRANSKA BANKA ŠIBENIK

KRIŽALJKA

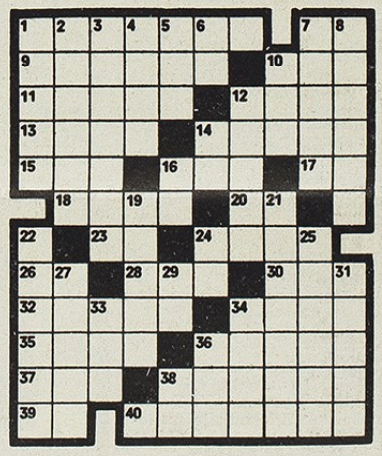

VODORAVNO: 1. Liječnički rekvizit, lanceta, 7. Naš otok, 9. Pomični dijelovi motora, 10. Jedinice za mjerenje el. otpora, 11. Sultanov ukaz, 12. Poza, stajalište, 13. Mati (od milja), 14. Iznos, suma, 15. Ime glumice Karić, 16. Konji, 17. Kem. znak za indij, 18. Vrsta mirodije, 20. Pokazna zamjenica, 23. Kem. znak za ilinij, 24. Otvori u zemlji rupe, 26. Kost u ustima kita, 28. Stara mjera za težinu, 30. Telefonski poziv, 32. Izbočine kopna u more (duža množina), 34. Str. žensko ime, 35. Veća težinska mjera, 36. Strah pred javni nastup, 37. Kem. vremensko razdoblje, 38. Pritiskanje, 39. Kem. znak za radij, 40. Dio logaritma iza decimalnog zareza.

OKOMITO: Turističko mjesto nedaleko od Vodica, 2. Naša rijeka, 3. Kozački vojni poglavice, 4. Nazorov junak (kurir i pastir), 5. Prefiks koji izražava duboku starost, 6. Krat. niške elektro-industrije, 7. Posjedovati, 8. Nar. žensko ime, 10. Resingerovo ime, 12. Kraljevska pratnja, 14. Automobilska oznaka za Split, 16. Prvak, kec, 19. Naša rijeka, 21. Zalog, depozit (množ.), 22. Turističko mjesto na istoimenom otoku u zapadnom dijelu šibenske općine, 24. Osobna zamjenica, 25. Šibenski ženski košarkaški prvoligaš, 27. Zavjesa, 29. Automobilska oznaka za Kikindu, 31. Japanski milijunski grad, 33. Osobna zamjenica, 34. Vrsta kem. spoja, 36. Bodlja, žaoka, 38. Automobilska oznaka za Pančevo.

J. J.

RJEŠENJE KRIŽALJKE IZ PROŠLOG BROJA:

VODORAVNO: Vodice, Žut, Etore, rana, kora, DEBIT, emu, Al, ATA, računar, ar, nar, NEP, i, p, kna, Ola, Ra, amonali, ORA, IM, vir, šaran, kite, Eros, lanen, kam, satara

MALI OGLASNIK

TELEFON: 25-822

TRAŽIM poslovan prostor u centru grada, za tihi obrt. Javiti se na telefon 26-285. (3291)

PRODAJE se moment ključ od 7 do 35 kg novi i zvučni kino-projektor »Bauer Super 8«. Javiti se na telefon 33-852. (3292)

PRODAJEM kokice nosilice za daljnji domaći uzgoj, stare dva mjeseca. Biočić Ivo-Kevin, Kaštel Sućurac, Kaštelanska cesta 178, telefon (058) 657-262. (3293)

PRODAJEM crni krzneni i sivi kožni kaput, veličine 42, vrlo povoljno. Javiti se na telefon 25-116 od 20 do 21 sat. (3294)

PRODAJEM dva polovna ormara. Javiti se na telefon 24-921. (3295)

BRAČNI PAR bez djece (oficir i profesorica matematike) traži jednosoban prazan stan u Šibeniku, na duže vrijeme. Telefon iz usluge 23-794. (3296)

PRODAJEM ženski kaput br. 46, polarnu lisicu (kragna i šubara), kaput muški br. 44, kožni, za mlade, sve kao novo, uz povoljnu cijenu. Upitati na telefon 24-761. (3297)

IZNAJMLJUJEM ležaj u dvokrevetnoj sobi i jednu višekrevetnu sobu za muškarce. Javiti se: kod bolnice, Velebitska 16, telefon 25-682. (3298)

DOM BORACA I OMLADINE

u velikoj koncertnoj dvorani organizira

KONCERT IBRICE JUSIĆA

promocija albuma »Hodaju polako ili prolaze ljudi«

u četvrtak, 5. studenoga u 20 sati

Ulaznice u upravi Doma od 10 do 13 i od 17 do 20 sati osim subote i nedjelje.

Cijena 2000 dinara a na dan koncerta 2500 dinara.

ZAPOSLENA pravnica traži jednosoban stan, garsonjeru ili sobu s upotrebom kuhinje i kupatila, bliže centru grada. Ponude pod broj 3299.

PRODAJE se teren u Bilicama (Novo selo) struja i voda u blizini, gradnja dozvoljena. Javiti se svakog dana na telefon 35-572 ili (041) 317-094. (3300)

AKO ŽELITE snimanje vjenčanja, rođendana i ostalih prigoda u »VHS« tehnici, javite se na telefon 29-899. (3301)

PRODAJEM videorekorder »VHS« sistem, color televizor »Philips« i prazne »VHS« videokazete. Informacije na telefon 28-893. (3303)

JEFTINO prodajem prave hrastove bačve od 300 i 500 litara. Telefon 28-893. (3304)

IZNAJMLJUJEM dvokrevetnu sobu, poseban ulaz i korištenje kupatila, dvojici zaposlenih muškaraca. Javiti se na telefon 28-893. (3305)

KROZ Šibenik

Kinematografi

ŠIBENIK: američki film »Osvetnik« (31. X.)
američki film »Trinita« (1. XI.)
domaći film »Svijet koji nestaje« (od 2. do 5. XI. u 16 sati)
engleski film »Misija« (od 2. do 5. XI. u 18 i 20 sati)
hongkongški film »Mafija protiv ninđe« (od 6. do 8. XI.)

TESLA: američki film »Osveta u Ulici brestova« (od 30. X. do 1. XI.)
američki film »Američki ninđa« (od 2. do 5. XI.)
američki film »Mladi ratnici« (od 6. do 8. XI.)

20. APRILA: francuski film »Emanuela II« (od 30. X. do 1. XI.)
američki film »Beat street« (od 2. do 4. XI.)
talijanski film »Svratište zalutalih« (od 5. do 7. XI.)

Dežurna ljekarna

VAROŠ, Ulica bratstva i jedinstva 32 (do 6. XI.)

Stipe i Radojka Baljkas, Ante i Stana Marčić, Branko Marković i Željka Milovac, Vice i Jadranka Ledenko, Zdravko i Nada Ivičin, Desimir i Sonja Krička, Živko i Božena Tarle, Zdravko i Mirica Garić, Radislav i Marina Rak, Ante i Marija Radovčić.

Vjenčani

Suzana Švragulja i Saša Mandić, Dubravka Savić i Marko Vranić, Mira Bulat i Perica Mrčela, Loredana Pamučar i Zdravko Zjalić, Andrijana Varl i Radovan Lucić, Vesna Kolombo i Nikola Grgurica, Diana Rudan i Ante Koloper.

Umrli

Cvita Plavčić (82), Marko Martinović (51), Slavko Draganić-Vrančić (83), Joško Barišić (59).

DALI KRV

U Službi za transfuziju Medicinskog centra u Šibeniku dobrovoljno su dali krv: Tonči Kraljević, Eduard Čengija i Rade Travica (Klub DDK Crvenog križa), Mladen Po-

Nudim usluge prijevoza betona mikser-miješalicom. Javiti se na telefon 72-081 ili na adresu: Petar Vučić, Ribarska 11, Brodarica. (3302)

Kazalište

Petak, 6. XI. 1987. u 19.30 sati A. Galin: »Žene dolaze«. Gostuje Dramski teatar iz Splita sa B. Dvornikom, J. Žigon, R. Perkovićem, M. Danirom i T. Stetićem.

Iz matičnog ureda

Rođeni

Dobili kćerku: Goran i Vesna Pavlović, Marko i Rosa Erak, Milivoj i Đurđica Špadina, Vedran i Marija Blaslov, Josip i Dušica Vranjić, Boris i Nada Bašić, Milenko i Ljuba Vračar, Ivan i Slavica Mijić, Marko i Anka Škiljo, Ante i Ankica Trošić, Marko i Nada Josić, Ivica i Snježana Jušić, Velimir i Zdenka Škugor.

Dobili sina: Zdravko i Branka Paškvalin, Radoslav i Irena Bojmić, Pero i Vesna Stevelić, Bruno i Olga Matić, Ljanec, Vitomir Vujko, Paško Maglov, Ljubomir Miš, Branko Knežić, Živko Crnogaća, Zvonimir Margetić, Bruno Šižgorić i Davor Parancin (TLM), Nebojša Dunkić, Božidar Burić, Dragutin Ježina i Marinko Vukičević (»Izgradnja«), Damjan Pavlov (»Slobodna plovidba«), Josip Drlja, Kobori Pažanin, Zoran Soža, Dušan Kovačević, Mate Skorin i Ivo Makelja (Primošten), Evelin Štampalija (Tribunj), Mirko Lučić, Vjekoslav Ferara, Ojdan Vlašić, Marcel Fajt, Berislav Garofulić, Ivica Juras, Rade Špadina, Ivan Jakovčev i Darko Čaleta (Betina), Miroslav Bastić, Rade Martinčev-Juričev, Ivan Ivanković, Ante Bulat, Ivan Crljenak, Josip Čobanov i Radoslav Juričev (Vodice).

Općinska organizacija Crvenog križa zahvaljuje svima davaocima.

ZAHVALA

U dubokoj boli koja nas je zadesila smrću našeg dragog supruga i oca

VINKA ŽEPINE pok. Ive

dipl. ing. agronomije u mirovini

duboko dirnuti pažnjom koja nam je ukazana u bolnim trenucima a u nemogućnosti da svima posebno zahvalimo, ovim putem najtoplije zahvaljujemo se posebno doktoru Miroslavu Miletiću koji je na najhumaniji način nastojao spasiti život našem pokojniku, kao i dr. Emilu Ofneru i dr. Nevenu Golešu, koji su se dugo brinuli o njemu te dr. Jeri Pancirovu i dr. Branku Ofneru, kao i medicinskim sestrama te rodbini, prijateljima, znancima, stanarima i drugu Mladenu Bujasu koji se dirljivim riječima oprostio od našeg voljenog pokojnika.

Supruga Marija i sin Ivo
(814)

ZAHVALA

Povodom smrti naše voljene

MIROSLAVE VELEGLAVAC rod. Tišma

najtoplije zahvaljujemo svim svojim rođacima, prijateljima i znancima koji su nam izrazili saučešće. Zahvaljujemo na mnogobrojnim telegramima, vijencima i cvijeću te na dostojanstvenom ispraćaju.

Ožalošćeni: kćerka Aleksandra, zet Miroslav i Zdravko Brkić
(815)

Dana 29. listopada 1987. godine navršilo se osam godina od smrti naše drage majke, svekrve i bake

MILKE ERNJAK rod. Berović 1979.—1987.

Uspomena na tvoju ljubav koju si nam poklanjala uvijek će ostati nezaboravljena.

S ljubavlju tvoji najmiliji: sin Leo, nevjesta Nada, unučad Sanja i Edo
(816)

U SJEĆANJE

FRANA ANTICA

5. XI. 1982.
5. XI. 1987.

Sjećanje na dan kad smo izgubili našu dragu i dobru mamu.

S ljubavlju i tugom kćerke Anka i Neda. (817)

ZAHVALA

Dana 1. 11. 1987. godine navršava se mjesec dana od smrti našeg dragog

JOSE JUNAKOVIĆA Đipsija

U nemogućnosti da svima pojedinačno zahvalimo, ovim putem izražavamo najiskreniju zahvalnost »Auto-Hrvatskoj«, OOUR »Maloprodaja« Šibenik, rodbini, prijateljima, znancima, koji su nam usmenim ili pismenim putem izrazili svoju sućut. Zahvaljujemo svima koji su našeg dragog pokojnika ispratili na vječni počinak i njegov grob okitili vijencima i cvijećem.

Ožalošćena obitelj Junaković
(818)

U SJEĆANJE

na našeg dragog prijatelja

JOSU JUNAKOVIĆA Đipsija

Uvijek te se rado sjećaju prijatelji s Trga.

Gula, Neno, Željko, Lenko, Čoni, Davor, Sofija, Nada, Ljiljana i Milena. (819)

Razgovor s povodom: Marjan Belamarić dobitnik Nagrade grada

ZATVORSKA INTERNACIONALA

— Odakle početi razgovor? — pitanje upućujem sebi pa onda svom sugovorniku Marijanu Belamariću, ovogodišnjem laureatu Nagrade grada Šibenika, tog najvećeg općinskog priznanja koje se dodjeljuje u povodu dana oslobođenja, 3. studenoga. Jer, moj je sugovornik sada umirovljenik i dirigent nadaleko poznatih šibenskih »Penzionera«, kulturni (i sportski!) radnik, amaterski pregalac, mehaničar i inovator, ilegalac i partizanski komesar, nosilac »Spomenice 41.« i ratni invalid.

— Ima 21 godina da sam pošao u mirovinu, a sad će 15 godina da sam dirigent i voditelj ovog zbora tako da se praktično ne osjećam kao u mirovini. U početku smo bili voditelji profesor Viličić i ja, a onda se on povukao a ja preuzeo sve i tako do dana današnjeg.

Tako započinje svoj razgovor maestro Marjan, očito se ne dvoumeći oko početka. »Penzioner«, glazba i amaterstvo za njega su ovog trenutka život a i ranije su bili ona nit koja ga je formirala i vodila, a vjerojatno i održala sve do sada mladim i poletnim.

— Od šeste sam godine pjevao. Sjećam se te prve pjesmice »Ja sam dečko gizdelin« za koju sam kasnije i note zabilježio i svoga unuka naučio da je pjeva. Od prvog razreda gimnazije svirao sam u tamburaškom orkestru, ali sam školu napustio i sa 16 godina počeo učiti zanat u Crnici. Odmah sam stupio i u »Kolo« i vjerujem da sam danas »kolaš« koji je najmlađi započeo. A pjevali smo mi i serenade pod prozorima i po gostjonicama smo pjevali. Zvali su nas »žicari«, jer bi zapjevali za vlastiti »gušt«, a onda bi nam počeli naručivati sa drugih stolova. E, onda se ni jedna cura nije mogla udati a da joj se prethodno ne izpjeva serenada. A pjevali smo prave naše pjesme. Ovo što sada klape rade to je sve iskvareno i mene to boli. Tridesetih godina dolazio je ovamo Gotovac, mi smo mu pjevali na brodu veslajući dok je on zapisivao note. Tako su zabilježene i »Dobra večer uzorita« i »Omilj mi« i još neke druge naše pjesme. Meni su u uhu i glavi ostale još mnoge stare pjesme s izvornim napjevima i to u zboru njegujemo i čuvamo. Isto tako i borbene pjesme.

● Nij za rata niste prestali pjevati?

— U Crnici sam učio za alatničara i postao dobar majstor i radnik tako da sam dva dara napravio za Tita. Čitav sam život dao TEF-u. Inače rođen sam u Varošu, ali me tamo nitko ne zna. Uvijek sam pripadao ovamo — ovom kraju grada, Tu sam bio i član Rajonskog komiteta. A počeo sam u Crnici kao URSOV-ac, naravno. Pjesma i »Kolo« su pomogli i u tom radu. Bilo je lakše biti ilegalac kad si već bio poznat kao pjevač. I u zatvoru sam pjevao. Upravo u vrijeme kad je strijeljan Rade Končar i drugovi i ja sam bio u zatvoru. Dobili smo direktivu preko naše veze (mislim da je to bio sudac Berlengi) da veče zapjevamo »Internacionalu«. I mi smo je zapjevali. Tri reda vojnika stajalo je oko zatvora, a zidovi su se orili od »Internacionale«. Pjevao sam i na Molatu, i u Italiji u internaciji. Evo, da vam pokažem — maestro Belamarić vadi posivjelu knjižicu s notama koja je skupa s njim prošla rat, logore, internacije i partizanske bolnice.

M. Belamarić

● Kako ste je sačuvali, kako ste je pronosili kroz logorske ulaze?

— Umjesto odgovora u maestrovom oku suza — ne pitam više. Mijenjamo temu razgovora.

● Bili ste na Visu, bili ste i s Titom?

— Bio sam jedno vrijeme politički komesar na Visu, bio sam i u Bariju u Italiji i tu smo pjesmom dočekivali naše. A sa Titom sam se sreo dva puta u ratu i kasnije u Šibeniku. Tad sam i one darove za njega napravio.

Uokvirena na zidu fotografija i zahvalnica s Titovim potpisom.

● Nastavila se pjesma i poslije rata?

— Kako ne. Odmah, još 1945., na prvoj našoj proslavi 1. maja kojoj su prisustvovali Vladimir Nazor i članovi ZAVNOH-a ja sam dirigirao zborom koji smo sastavili između ostalih i od nekih bivših »kolaša« i za veoma kratko vrijeme osposobili za nastup. A nastup je bio tako uspješan da smo ga već sutradan morali ponoviti za malo širu publiku.

● No, nikada niste prestali biti ni majstor?

— Ne, bio sam u prvoj delegaciji Šibenčana koja je išla na specijalizaciju u Poljsku, odmah 1946. godine. Kasnije sam radio u Ražinama, bio sam i u Fronti i na kraju direktor u »Dani Rončeviću«. Kad sam prešao u »Rončevića« posao mi nije dozvolio da se bavim glazbom. Onda mi je i žena prestala pjevati. I tako sve dok nisam otišao u penziju — a onda sam se opet vratio pjesmi. I to kad se osnovao ovaj zbor. U početku su to bili stari »kolaši« pa smo se kasnije prozvali »Penzioner« ali nas izvan Šibenika svi zovu »Šibenik«. Kroz ovaj je zbor do sada prošlo 90 ljudi, a sada nas je u njemu 21. Inače, trebali bismo imati 28 ljudi. Petoro članova su nam istodobno i članovi »Kola«. Uglavnom nam i dolaze već gotovi pjevači iz »Kola« pa nam je na neki način lakše raditi. Ja sam još uvijek vezan za »Kolo« i nekidan sam plakao kad mi je brat iz Zadra javio o nagradi »Kolu«.

● Prošli ste mnogo s »Penzionerom«. Što biste izdvojili?

— Možda 1979. kad smo prvi put išli u Njemačku, ali ovu godinu svakako. Mislim da nam je ona najuspješnija do sada. Nastupili smo u »Lisinskom« među 17 zborova na proslavi desetogodišnjice umirovljeničkih zborova Hrvatske. Ne mogu vjerovati da su mene amatera izabrali da dirigiram himnu na tom zajedničkom nastupu...

● Nagrada grada?

— Prijedlog za nagradu došao je iz Mjesne zajednice od njenih društveno-političkih organizacija sa čijih sam sastanaka često odlazio na probe. Vjerojatno su nas slušali dok smo vježbali pa su se tako sjetili i predložili me za Nagradu. No, šalu na stranu Nagrada je meni jedna velika čast i ne mogu prihvatiti da je to Nagrada samo meni — Marjanu, jer da nije bilo zbora ne bih je imao radi čega dobiti.

J. PETRINA

Zajednica usmjerenog obrazovanja

Više kredita i stipendija nego interesa

Udruženi rad šibenske općine ponudio je u lipnju na osnovi svojih planova o reprodukciji potrebnih kadrova 138 kredita i stipendija za školsku 1987/88. godinu. U natječajnom roku u Zajednicu usmjerenog obrazovanja pristigla su 54 zahtjeva, a samo je 13 kandidata sklopilo ugovore s organizacijama udruženog rada o stipendiranju, odnosno kreditiranju.

Predsjedništvo Zajednice usmjerenog obrazovanja ovog je tjedna razmatralo zahtjeve učenika i studenata pristigle na natječaje za dodjelu kredita i stipendija koje je ove kao i svake godine raspisala Zajednica usmjerenog obrazovanja. Tim natječajem još u lipnju bile su raspisane potrebe za 138 kandidata i to 41 studenta i 97 učenika. U Zajednicu je u natječajnom roku pristiglo samo 54 zahtjeva od čega 16 učeničkih i 38 studentskih. Udruženi rad izrazio je daleko veće potrebe odnosno ponudio je sklapanje 113 ugovora i to za III i IV stupanj ukupno 90 kandidata, a za VI i VII stupanj još 23 kandidata. Međutim ugovore je sklopilo samo 13 kandidata i to 4 učenika i 9 studenata. To praktično znači da se učenici i studenti još uvijek ne opredjeljuju za deficitarna zanimanja, a to su u našoj općini zvanja iz metalurgije i građevine najčešće.

No, osim po osnovi ugovora s udruženim radom svake se godine dodjeljuju krediti i stipendije po još dvije osnove — talentiranim učenicima i studentima, te onim slabijim imovinskim stanjem, odnosno po osnovi socijalnih kriterija. Tako je po ovoj prvoj osnovi talentiranim učenicima i studentima u školskoj 1987/88. dodijeljeno ukupno 16 kredita-stipendija od toga samo dvije učenicima, a 14 studentima. Za deficitarna zanimanja po osnovi socijalnih kriterija bit će stipendirano u ovoj školskoj godini 5 učenika i 5 studenata. Gornja granica prosjeka prihoda po članu domaćinstva je 23.449 dinara.

J. P.

Izložba slika D. Grgurevića

Sinoć je u prostorijama Mjesne zajednice Šubićevac svečano otvorena treća samostalna izložba likovnih radova šibenskog novinara i slikara Dragutina Grgurevića. Autor se predstavlja sa četrdesetak radova u ulju na platnu, tušu, olovci i akvarelu s omiljenim motivima mora, maslina i primorskih krajolika. Izložba će biti otvorena do 7. studenoga.

NA NIŠANU

NOVI OBLIK PICAVANJA

Kad već mogu, i kad su mogli, nastavnici i profesori, istina ne u našoj sredini, zašto ne bi i učenici!?

I to polaznici Centra za odgoj i usmjereno obrazovanje u Šibeniku?

»Kulturnjaci« u prvom redu i to ponajviše zbog preopterećenosti u nastavi. Navalili im, kažu, punih 18 predmeta (zlobnici vele s namjerom da im odmah u početku »ubiju« moguće kulturne ambicije), ne mogu doslovno niti nos promoliti »vanka«, u mnogo slučajeva daleko su opterećeniji negoli radnici u udruženom radu(!?).

Istina, to što su uradili učenici spomenutog Centra ne naziva se štrajkom, ta štrajk je kao sredstvo pritiska ostavljen njihovim učiteljima, već — bojkotom, »picavanjem« škole nekoliko uzastopnih dana, recimo. U pitanju je bojkot nastave, dakle. Mnogi profesori su (ha, nisu više ni profesori što su nekad bili!) uzviknuli: Bravo! To se zove demokracija! Neka i učenici iskažu ono što misle!

Neki su, dakako, bili manje navijački raspoloženi.

I to s pravom!

Jer, ako su učenici bojkotirali nastavu, ukazujući pri tome na problem preopterećenosti izazvan prevelikim brojem predmeta od kojih je dio uveden da »bauk« nastave učine složenijim, to znači da im je želja i htijenje da broj nastavnih predmeta svedu na manju mjeru. A ako se, i ukoliko se, smanji broj predmeta, smanjit će se podosta i broj predavača — profesora i nastavnika; umjesto predmeta, oni će zapravo postati »prekobrojni«! I, eto nevolje! Jer i posve loš materijalni položaj može postati gorim!

Iz »Trgovine«

Stigle termoakumulacijske peći

Robna kuća »Šibenka« nabavila je više od 200 peći. Kako smo saznali od Davora Perkovića, poslovođe na odjeljenju elektromaterijala, termoakumulacijske peći marke »Megaton« valjevske proizvodnje mogu se nabaviti za 200.000 dinara. Osim njih u prodaji su i »karoliferi« (koštaju 30 tisuća dinara), a peći na drva su vrijedne 200.000 dinara.

S. V.

uz rub, po rubu...

Josip Huljev

Šetnja pred buru

Zbog čega se Jole podupire štapom?

Češljanje jezika

POVRŠINA
Mrtav je. Izašao je na površinu.

SILAZAK
Ne silazi mi s uma, prije nego što sâm siđem.

PAMET
Prvo što mu je palo na pamet bila je kap.

HOBI
Najskuplji hobi: skupljanje prijatelja.

HIMNA
Himna nije kriva što loše stojimo.

IZVORI
Muti se iz dobro obaviještenih izvora.

OPTIMIZAM
Ako toliko dijelimo optimizam, na kraju od njega neće ostati ništa.

POŽAR
Mislite da ste lučonoše ako podmetnete požar.

PAKIRANJE
Ako se ne slažeš, može da se pakiraš.

MILENKO

ČOVJEČE, (NE)LJUTI SE

Može li se živjeti od želja

Nema svježeg daška — do pojave prijatelja mi Paška, to vam ja kažem.

Sve pod uvjetom da nije ljut(it).

— A ljut sam, dašta sam, kaže Paško. I to ka' pas. Ma, koga oni misle pituravati, pitam ja vas!?

● Ne razumijem. Koji — oni?

— Oni iz Pituršk zadruge. Zapravo nji'ov direktur. On veli: Bili bismo sritni da nas je teke manje! Gospe ti, mande! Pari da san ja tamo dovodija i zapošljava ljude! I da ja ne bi volija da je manje penzionera kako bi meni mogla skočiti penzija. Nu, p... šta je reka Asan! Lako li bi bilo kad bi se moglo živiti od želja.

● Možda je u pitanju krivi spoj!? Direktor je rekao da se oni tj. preostali aktivni pituri moraju osloboditi neproduktivaca — činovnika i invalida rada, uglavnom.

— I to su mi neke riči — osloboditi! Ma, osloboditi koga i od čega!? I on mi je taj oslobodilac? Neš, ti »oslobodilaca«, ovih što su ostali i slove ka' tobože aktivni! Ako ljudi već ne rade, ne stvaraju — od čega ih onda triba osloboditi? Najlakše je reći — imam ženu i troje dice, dvoje ću, znaš, poslati u svit, pa ćemo nikako... Ha, ha! U svit? Bogati! A ko ne bi koga posla u svit i podilija ono teke sirotinje. Ali i ti što bi tribali otići u svit i što bi ih, navodno, tribalo »osloboditi« imaju valjda nekakva prava? Nisu ni oni pali s marsa niti su dar s neba! I što ako se oni ne žele »osloboditi«? Što onda, kume?

● Ali oni koče one radišne, one što hoće...?

— Ma, koje radišne!? Radišni su već otprhnuli, našli su već oni topla gnjezdašca, pa se ostatak svedo na neproduktivne i radišne koji više nisu u stanju pravdati taj epitet! I što su onda tute krivi invalidi rada...

● I kakav program ozdravljenja bi po tebi... kako do zdrave jezgre?

— Da bi čovik živija i preživija, da bi stvorija nekakvu zdravu jezgru, mora se pokazati i dokazati, mora se nametnuti svojin radom a ne, recimo, jednu ogradu od tvorničkog kruga pituravati misecima. Ne šparati se na »državnom« poslu da bi bija što odmorniji za »popodne«! I nije štos u »trlišu«, to vam ja velin. Čovik more odbaciti »trliš«, mislin na činovnike i sve to, ali još uvik ne more govoriti o zdravoj jezgri.

● I u »Dane Rončevića« tuže se na balast — sve veći broj neradnika. Kažu, tamo, da ih je sve više i da ih se moraju riješiti?

— Ha, ha! To im je dobro. Pituri bi se »oslobodili«, a bravari — riješili! Nisu loši! I krasno rečeno! Samo kako i na koji način? Pari da tu ima neka čarobna rič, samo je izrečeš i — adio momci, vi što ne radite i nećete raditi! Ne, nemojte me krivo shvatiti. Ne daj bože da ja štitim neradnike. Ja samo mislim da ključ rješenja triba tražiti na drugoj strani, možda u ričima da je svaki dan sve više neradnika, a sve manje pravi radnika. Pitanje glasi: zašto!?

● Većina se firmi poziva na pozitivno iskustvo »Drvoprerađivača«. Oni su prije nekoliko godina...

— Turnuli 60 i nešto radnika u druge firme. To ka' one neproduktivne i slične. To je bila ka' nika šira društvena akcija — uzmite balast da spasite jedan kolektiv, bilo je geslo. »Zalipila« se »Šibenka« i još neki. Usrićili se nema što! Samo to i take stvari teško više pale, moj kume!

● »Izgradnja« navodi čak 120 i nešto. »Prekobrojnih«, dakako. Pretežno invalidi rada i činovnici?

— Bogata ponuda, priznam. Ka' da su invalidi rada i činovnici samo proizvod jedne sredine! I ka' da ih sve moramo izvesti na Poljanu, pa — na parove razbroj's! Ili u SIZ za zapošljavanje? Di s njima!? Ne virujen ti ja puno, kume, u te stvari, sve su to riči i ništa više. Nema firme bez znatnog viška radnika. I sve se češće čuje — osloboditi se i riješiti! Ne pali to više, kume. To je puno složenije negoli izgleda, to ti Paško veli.

... Pa, kad Paško veli.

VELIzar

O jesenske duge noći . . .

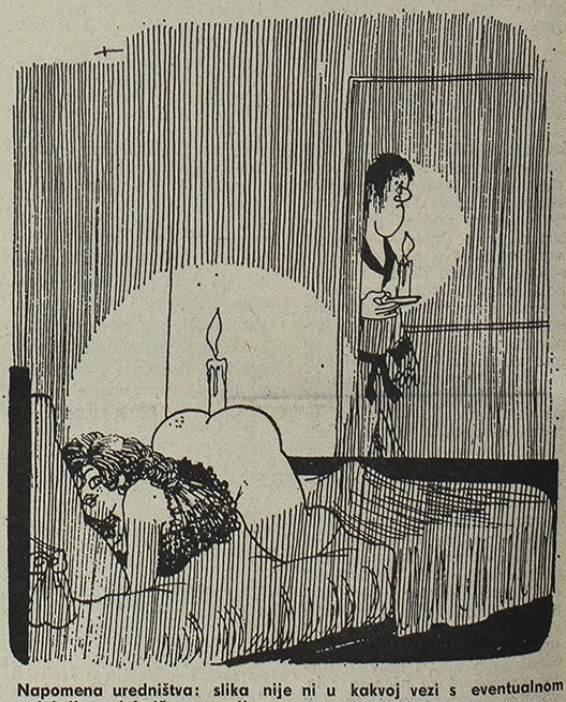

Napomena uredništva: slika nije ni u kakvoj vezi s eventualnom redukcijom električne energije

ŠIBENSKI LIST

Izdaje INFORMATIVNI CENTAR; v. d. direktora Ljubo JELOVČIĆ; Glavni i odgovorni urednik Đuro BEĆIR; Tehnički urednik Stjepan BARANOVIĆ; Uređuje redakcijski kolegij; List izlazi subotom; Adrese: INFORMATIVNI CENTAR ŠIBENIK, Ulica B. Petranovića 3; Telefoni (centrala) 25-822 i 25-606; Direktor: 29-480; Rukopisi se ne vraćaju; PRETPLATA na list za SFRJ za tri mjeseca 2.600, za pola godine 5.200 i za godinu 10.400 dinara; za inozemstvo dvostruko; žiro-račun 34600-603-976 kod SDK Šibenik; Tisak SRO »Štampa« Šibenik; Rješenjem Republičkog sekretarijata za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu SRH, broj 2829/1-1978. Šibenski list« oslobođen je osnovnog poreza na promet.